

Echo

KRAKOWA

Rok IV.

Kraków, środa 2 lutego 1949 r.

Poprawa na rynku mięsnym

Wczoraj w rzeźni krakowskiej ubito 300 świń

Ponadto w rezerwie mamy 15 ton drobiu

Jak nas informuje Krakowski Oddział Centrali Mięśnej, sytuacja zaopatrzeniowa na rynku mięsnym w Krakowie w tygodniu bieżącym znacznie się poprawi. W najbliższe „dni mięsne” spółdzielcze sklepy masarskie dysponować będą taką ilością towaru, która prawdopodobnie w pełni zaspokoi potrzeby mieszkańców miasta. Na wypadek niedoboru Centrala Mięśna posiada w rezerwie do ewentualnego rozprzedażnia około 15 tys. kg drobiu.

Nasz wysłannik, zachęcony tymi wiadomościami, udał się niezwłocznie do hal ubojowych Rzeźni Miejskiej, aby naocznie przekonać się o nieomyślności doniesień Centrali Mięśnej. Po drodze zdążył dowiedzieć się, że pożyteczną tą instytucją nie dawno przeżywała jeden ze swoich najbardziej pechowych dni: oto do uboju przyprowadzono zaledwie jedną i to niezbyt pokąską krowę — nic więcej. Za ste pechowy dzień. (Dla krowy przede wszystkim).

W dniu dzisiejszym sytuacja przedstawia się o wiele bardziej optymistycznie. Odbija się właśnie ubój 300 sztuk trzody chlewnej. Część z nich już dokładnie spreparowana, wyparzona, wypatroszona, obdarta ze skóry i przekrojona na dwie apetyczne połówki, zjeżdża w charakterze rąbki po powietrznych szynach do chłodni. Część, nieświadoma jednak swego losu, tłoczy się w żelaznym ogrodzeniu i niezmordowanie pozuje naszemu fotoreporterowi do swych przedśmiertnych zdjęć. O prowadzący nas przewodnik pracy ob Edward Futko mówi z nietajoną satysfakcją w głosie:

— Popatrz pan 300 sztuk! A wczoraj tułiliśmy tylko 9...
A zatem naprawdę...

JUTRO BĘDZIE MIĘSO W KRAKOWIE

Spokojni już o jutro, zasięgamy informacji na temat zaopatrzenia naszego miasta w mięso w nieco

dalszej przyszłości. Raptownego polepszenia sytuacji, oczywiście, nam nie obiecują.

Spodziewać go się można jednak już w drugiej, względnie trzeciej dekadzie bież. miesiąca, gdy okrzepnie nieco wprowadzony od wczoraj nowy system skupu bydła i trzody chlewnej, oparty całkowicie na pośrednictwie Gminnych i Okręgowych Spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej”. W dalszym etapie całkowitą już regulację zaopatrzenia rynku mięsnego gwarantuje rozporządzenie przez rząd, a zakrojona na wielką skalę, tzw. „akcja H”.

Trudności więc, z jakimi borykamy się obecnie, mają charakter przejściowy — i jak się niewątpliwie jutro mieszkańcy Krakowa przekonają, sytuacja się poprawia.

M. Zet.

Uroczyste obchodzi naród węgierski trzecią rocznicę Republiki

BUDAPESZT. Z okazji przypadającego święta trzeciej rocznicy Republiki Węgierskiej odbyło się w operze państwowej galowe przedstawienie, na które przybyli prezydent Republiki Szakasits, wicepremier i sekretarz generalny Węgierskiej Partii Pracujących Matias Rakosi, rząd in corpore, korpus dyplomatyczny, wybitni przedstawiciele świata politycznego, społecznego i gospodarczego, przedstawiciele świata pracy i pracującego chłopstwa oraz przedstawiciele kościoła.

Po odegraniu hymnu państwowego, premier Istvan Dobi wygłosił dłuższe przemówienie. Na wstępie nawiązał on do historycznej daty 1 lutego 1946 r., daty proklamowa-

nia Republiki Węgierskiej, w rezultacie której znikły przestarzałe i znieawidzone urzędnictwo królestwa. Podkreślił również po podsumowaniu osiągniętych dotychczas wyników, że ściśle zespolenie nowego państwa demokratycznego z masami pracującymi oraz współpraca z innymi narodami demokratycznymi i ze Związkiem Radzieckim gwarantują narodowi węgierskiemu dalsze osiągnięcia we wszystkich dziedzinach życia. Cała prasa węgierska zamieściła artykuły wstępne poświęcone trzeciej rocznicy Republiki.

Na Węgrzech powstała Krajowa Rada niepodległościowego frontu ludowego

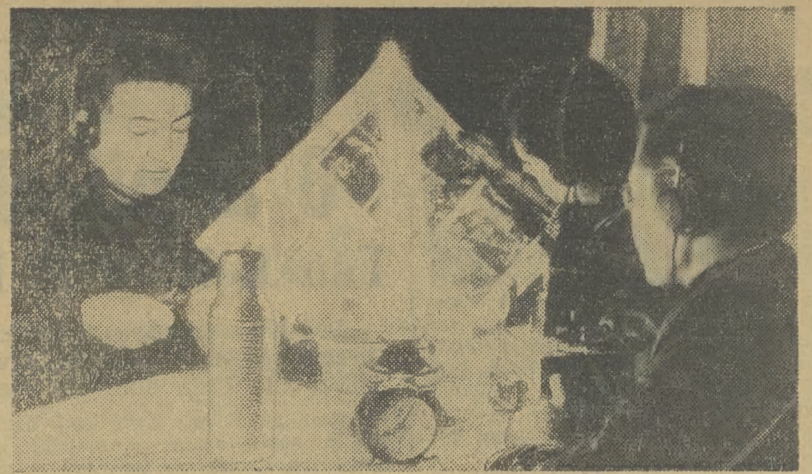
BUDAPESZT (P). We wtorek przed południem ukonstytuowała się na uroczystym posiedzeniu w gmachu nowego magistratu tymczasowa Krajowa Rada węgierskiego niepodległościowego frontu ludowego. Na wniosek ministra Kallai wybrano prezydium tymczasowej Rady. Przewodniczącym prezydium został wicepremier Matias Rakosi, zaś wiceprzewodniczącymi: premier Istvan Dobi i minister Ferenc Erdei. Na sekretarza obrano ministra spraw zagranicznych Laszlo Rajka. Poza tym wybrano Komitet organizacyjny złożony z 8 osób.

Po wyborze prezydium wicepremier Rakosi wygłosił programowe przemówienie

66-LETNI Abd el Krim znowu na widowni

LONDYN (P). Abd el Krim otrzymał zaproszenie do przewodniczenia na inauguracyjnym posiedzeniu kongresu muzułmańskiego, który rozpoczyna się 19 lutego w Karach. Kongres ma się zająć rozpatrzeniem sytuacji ludności muzułmańskiej na całym świecie sprawą wzmocnienia więzów pomiędzy krajami muzułmańskimi oraz utworzenia unii muzułmańskiej ze starym biurem.

Liczący 66 lat przywódca Rifiotów Abd el Krim stał przez szereg lat na czele szeregów berberyjskich, walczących w Afryce przeciwko Francji i Hiszpanii. Po 21 latach wygnania, Abd el Krim zbiegł z Francji i przebywa od roku w Egipcie.

Na skutek gospodarki angloamerykańskiej mieszkańcy stref zachodnich Berlina cofnęli się do czasów lampki naftowej i radia kryształkowego

Odprawa w KCPZPR

Dnia 31. I. odbyła się w gmachu KC PZPR odprawa I sekretarzy Wojewódzkich Komitetów PZPR z udziałem kierowników wydziałów rolnych i organizacyjnych Wojewódzkich Komitetów Partii oraz kierowniczego aktywu ZMP.

W odprawie przewodniczył tow. Cyrankiewicz. W toku obrad przybyli przewodniczący KC PZPR tow. Bolesław Bierut oraz tow. Jakub Berman.

Porządek dzienny obejmował sprawy:

- 1) Działalności ZMP,
- 2) Struktury organizacji partyjnych w zakładach przemysłowych,
- 3) Zadań organizacji partyjnych w sprawie rozwoju hodowli bydła i trzody chlewnej.

Referat został wygłoszony przez tow. Romana Zambrowskiego. Po referacie odbyła się dyskusja, w której wypowiedziało się 17 uczestników narady. Dyskusję zreanimował tow. R. Zambrowski. W sprawach hodowli podsumowanie dyskusji przeprowadził tow. H. Chelchowski.

Gigantyczny plan przebudowy stolicy Związku Radzieckiego

MOSKWA (P). Ogłoszono w Moskwie uchwałę Rady Ministrów ZSRR i Komitetu Centralnego WKP(b) w sprawie przygotowania nowego planu generalnej przebudowy Moskwy. Jak wiadomo, pierwszy generalny plan przebudowy Moskwy został zatwierdzony w lipcu 1935 r. Zgodnie z tym planem dokonano gigantycznej przebudowy stolicy radzieckiej w latach 1936—40 obejmującej takie przedsięwzięcia urbanistyczne, jak budowa 8 mostów przez rzekę Moskwa, regulacja samej rzeki i budowa autostrad nadbrzeżnych, rozszerzenie ulic, stworzenie nowych placów i rekonstrukcja starych, masowa budowa nowych osiedli i bloków mieszkaniowych.

Lata wojenne — rzecz prosta — zatrzymały realizację tego programu i wyrządziły znaczne straty gospodarcze komunalnej stolicy. W związku z tym realizacja wielkiego planu rekonstrukcji Moskwy przeciągnie się jeszcze 3—4 lata, po czym wejść ma w życie nowy gigantyczny plan 20—25-letni, którego opracowanie na mocy ogłoszonego postanowienia rządu ZSRR i KC WKP(b) rozpoczyna się już obecnie.

Wojska demokratyczne zdobyły Pentapolis w środkowej Macedonii

BUKARESZT. Rozgłoszła Wolnej Grecji donosi że oddziały greckiej armii demokratycznej zaatakowały miasto Kardica w Tessalii. W środkowej Macedonii wojska demokratyczne zajęły po uporczywej walce miejscowość Pentapolis zadając nieprzyjacielowi ciężkie straty i zdobywając wiele sprzętu wojennego.

Kupiliśmy 41 autobusów

Do Warszawy przybyło 13 autobusów typu „Chausson”, które od 1 lutego br. zaczęły obsługiwać linie podmiejskie.

Z Włoch przybyło do kraju 28 nowych autobusów „Fiat”. Część tych samochodów, przeznaczona jest specjalnie do obsługi tras górskich.

WARSZAWA. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 1 lutego br. uchwaliła szereg projektów ustaw, które wejdą pod obrady Sejmu Ustawodawczego R. P.

Wśród projektów uchwalonych przez Radę Ministrów znajduje się projekt ustawy o zmianach w organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej.

Pracownicy budowlani otrzymają po 1,5 kg tłuszczu miesięcznie

WARSZAWA. Zarządzeniem ministra Przemysłu i Handlu z dniem 1 lutego br. pracownicy państwowych przedsiębiorstw budowlanych i Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego uprawnieni zostali do korzystania z bonów tłuszczowych na tych wszystkich terenach, gdzie bony te zostały wprowadzone dla różnych kategorii pracowników.

Pracownicy i robotnicy państwowych przedsiębiorstw budowlanych i SPB korzystając będą z bonów tłuszczowych kategorii Pr, uprawniających do otrzymywania 1,50 kg tłuszczu miesięcznie.

Kilkudziesięciotysięczna rzesza robotników, biorących bezpośredni udział w dziele odbudowy — uzyskała w ten sposób znaczne udogodnienie w zaopatrywaniu się w tłuszcz.

DZIŚ

Dodatek specjalny
w okazji 30-lecia PZN
NA STR. 6 I 7

Bułgarski front patriotyczny rozszerza się

SOFIA. Komitet wykonawczy Bułgarskiej Partii Radykalnej postanowił zakończyć samodzielne istnienie partii i przystąpić do frontu patriotycznego.

Rezolucja Komitetu wykonawczego stwierdza, że w obecnym okresie rozwoju społecznego Bułgarii „radikalizm”, jako ideologia stanowi już odcinek zdobyty. Front patriotyczny kierowany przez partię komunistyczną prowadzi kraj do socjalizmu. W tym też kierunku powinna się rozwijać dalsza działalność członków partii radykalnej.

W dniu 6 marca br. odbędzie się zebranie Rady Naczelnej Bułgarskiej Partii Radykalnej, która poweźmie uchwałę o przystąpieniu byłych członków partii do frontu patriotycznego.

NA DZIEŃ 2 LUTEGO

Zachmurzenie, na ogół nieduże, z możliwością przelotnych opadów na wschodzie kraju. Mroźno. Temperatura nocą od —4 st. na zachodzie do około —12 na wschodzie kraju. Umiarkowane i porywiste wiatry z kierunków północnych, słabnące podczas dnia. Nad obszar Polski napływają chłodne masy powietrza arktycznego.

Tak wczoraj pracowano w krakowskiej Rzeźni Miejskiej

Prasa światowa o deklaracji ZSRR

LONDYN. Prasa brytyjska zamieściła niektóre fragmenty deklaracji...

NOWY JORK. Prasa amerykańska w licznych artykułach usiłuje przekonać...

PRAGA. Wszystkie dzienniki opublikowały deklarację ministerstwa...

BUDAPEST. Cała prasa węgierska opublikowała deklarację radziecką...

RZYM. Większość dzienników prawniczych usiłowała pomniejszyć...

SOFIA. Dzienniki bułgarskie ogłosiły tekst deklaracji radzieckiej...

SZTOKHOLM. Wszystkie gazety szwedzkie opublikowały tekst deklaracji...

Cała prasa rumuńska i bułgarska opublikowały na pierwszej stronie...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

Fantastyczna historia marszu 8 armii chińskiej przez 3.000 km. Tsu Teh od 18 lat jest szefem sztabu sił ludowych

Dni Kuomintangu są policzone. Warto jednak spojrzeć w przeszłość...

Komendant Szkoły Kadetów Whampoo, nowomianowany generał...

Jeżeli jednak osoba Tsu-Teh'a spotykała się z zastrzeżeniami...

1 stycznia 1924 r., dotychczas nielegalna komunistyczna partia...

Nowe nacjonalistyczne armie rozpoczęły zwycięski marsz na północ...

NOC ŚW. BARTŁOMIEJA W SZANGHAJU

Wszędzie, dokąd przybywały wojska Ciang-Kai-Szeka...

Ciang-Kai-Szek zabronił 8-mej armii wkroczenia do miasta...

Działacze komunistyczni nie zaprzestali jednak walki...

Obecnie amerykańska dyplomacja znalazła się w defensywie...

Na słowa marszałka Stalina będzie należało odpowiedzieć...

Każdy Amerykanin pragnąłby, aby Truman i jego dyplomaci...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

„Unita” podała dokładne streszczenie deklaracji...

przewodnictwem Wang-Tin-Yei'a nie różniła się wcale od prawicy.

siłki, aby wyostać się z coraz bardziej zacieśniającego się pierścienia...

Panika w Nankinie znajduje wyraz przede wszystkim w masowej ucieczce...

W ostatnich dniach kurs dolara USA podniósł się z 270 do 940...

Niektóre misje dyplomatyczne wyraziły gotowość wyjazdu do Kantonu...

wa się jedynie nocą. W dzień wojsko kryje się w dolinach...

18 LAT TRWAŁY WALKI
Mądra polityka rolna Mao-Tse-Tunga oraz Tsu-Teh'a...

ROSNĄ SZEREGI DEMOKRATYCZNEJ ARMII GRECKIEJ
PARYŻ. Jak donosi agencja Elefteri Ellada...

ROŚNIE PANIKA W NANKINIE
NIKT NIE WIERZY W MOŻLIWOŚĆ OBRONY MIASTA

MOSKWA (P). Agencja TASS donosi z Nankinu, że zbliżanie się...

MADAME CZANG-KAI-SZEK W AUSTRALII
LONDYN (P). Jak podaje z Sydney Agencja Reutera...

Rzeczy ważne pokrótce

Dyrekcja Międzynarodowych Targów Poznańskich postanowiła...

Dolnośląska Dyrekcja Funduszu Wczasów Pracowniczych...

W gmachu Szkoły Prawniczej odbyło się uroczyste zakończenie...

Ośrodek hodowli buraka cukrowego PZHR w Pustkowie...

Około 1.500 spośród kobiet zrzeszonych w Kołach Gospodyń...

Sprzeniewierzono 5 milionów hektolitrow wina

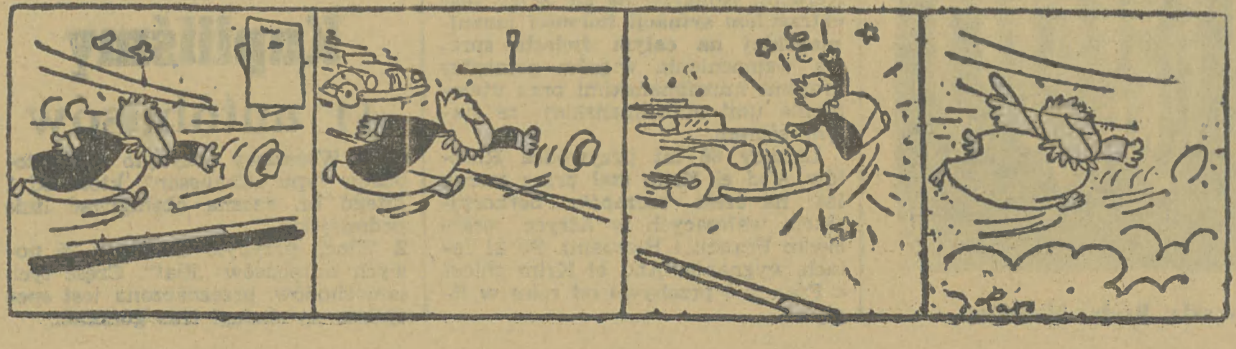
PARYŻ (P). Parlamentarna komisja śledcza...

Ford narzuca niewolnicze metody pracy

NOWY JORK (Telepress). W najbliższym czasie stworzone zostanie...

Socjaliści włoscy w SOJUSZU z komunistami

RZYM (obsł. wł.). Na otwarciu konferencji włoskiej partii...

Churchill nie widział siły która by mogła zapobiec, upadkowi Stalingradu Siłą tą był Związek Radziecki

CHURCHILL: Ciężko mi o tym mówić ale...
 STALIN: Tu nie ma słabych nerwów, panie premierze...
 CHURCHILL: „wkroczenie do Europy w tym roku jest niemożliwe... Wielka Brytania nie może sobie w obecnej chwili pozwolić na operację, która nie gwarantuje decydującego powodzenia.
 STALIN: To znaczy, że angielscy i amerykańscy politycy odzegnują się od uroczystej obietnicy, danej nam wiosną tego roku?
 CHURCHILL: General Montgomery jest zajęty w obecnej chwili przygotowaniem ofensywy w Północnej Afryce. Prócz tego jak pan wie, planujemy olbrzymią operację desantową w Afryce między Algierem a Casablancą.
 MOŁOTOW: To nie zabiera z naszego frontu ani jednej niemieckiej dywizji.
 HARRIMAN: Przywieźliśmy wam uroczyste obietnice rządu Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii: w tysiąc dziewięćset czterdziestym trzecim roku inwazja na Francję będzie zrealizowana.
 MOŁOTOW: Inwazja potrzebna jest nam teraz, potrzebna nie tylko nam, ale i całej ludzkości.
 STALIN: Gdzie gwarancja, że i to uroczyste przyrzeczenie nie zostanie złamane?
 MOŁOTOW: Pan premier znowu spróbuje udowodnić, że jego kraj nie może dać w ofierze swoich ludzi.
 STALIN: Panie premierze, Związek Radziecki i jego armia wstrzymają ofensywę Niemców. Ale cała odpowiedzialność za nowe dziesiątki tysięcy ofiar w Europie spadnie na głowę tych, którzy złamali uroczyste obietnice.
 CHURCHILL: Ciężko mi to powiedzieć, ale niestety, w obecnej chwili nie widzę siły która by zapobiegła upadkowi Stalingradu.
 MOŁOTOW: Panie premierze, jest taka siła — zwie się Związek Radziecki. Związek Radziecki i jego armia nie oddadzą tego miasta wrogiowi.

kości, jeśli ktokolwiek posiada niegodę między nami a Rosją.
 OPERACJA „SIERP I MŁOT”
 W takich okolicznościach, zdane całkowicie na własne siły dowódcy naczelne Armii Radzieckiej, przystąpiło do urzeczywistnienia największej operacji wojennej, znanej pod nazwą „Sierp i Młot”, opracowanej i wykonanej pod osobistym kierownictwem Ojca Zwycięstwa — Józefa Stalina.
 19 listopada rozpoczęła się stalingradzka ofensywa radziecka, która zaskakując wroga skrzydłowym manewrem na wielkim froncie w ciągu 11 dni rozgromiła deszczownie trzy dywizje i zamknęła podwójnym pierścieniem w gigantycznym worku 330-tysięczną armię niemiecką.
 CHURCHILL W INNYM WYDANIU.

ciachy huk detonacji i odgłosy walk na dymiące jeszcze pobojowisko gruzów wylegli bohaterscy mieszkańcy miasta, ci co pozostali przy życiu, kobiety, starcy i dzieci — i przystąpili do odbudowy.
 Dziś po 6 latach w miejscu okopów stoi znów nowoczesne, piękne miasto, dymią fabryki, wznowiła się nowoczesna osiedla robotnicze szerokie place i ogrody raduga czy przechodniów i dzieci. Miasto Bohater — symbol przodującej roli Zw. Radzieckiego w wojnie z hitlerowskim faszyzmem jest także symbolem przodownictwa Kraju Rad w dziedzinie budownictwa pekelewego.
 Rafał Praga

Unia Zachodnia TO NOWE „Święte przymierze” reakcji oświadcza Togliatti

RZYM (P). Togliatti udzielił wywiadu przedstawicielowi „Unita” w związku z propozycją przystąpienia do „jedności europejskiej”, otrzymaną przez rząd włoski od Rady Ministrów Spraw Zagranicznych Unii Zachodniej.
 Nieznane mi są — powiedział Togliatti — jak nieznane są wszystkim Włochom, warunki, na jakich kraj nasz ma wziąć udział w t. zw. „jedności europejskiej”. Wiadomo mi jest tylko, iż w Londynie uczyniono poważny krok naprzód w dziedzinie polityki imperialistycznej, zmierzającej nie do skonsolidowania Europy i pokoju, lecz do rozbitcia jej i przygotowania wojny.
 Organizacja, która ma być utworzona w wyniku londyńskich intryg imperialistów, przypomina przede wszystkim osławione porozumienie, za pomocą którego reakcyjne rządy Świętego Przymierza usiłowały przeszło sto lat temu zabezpieczyć się wspólnie przed postępem i walką ludu o wolność i demokrację.
 Powtórze, jest całkiem oczywiste, iż mamy do czynienia z próbą wielkich mocarstw imperialistycznych organizacyjnego ukształtowania niewoli narodów Europy.
 Kraj nasz, jak i każdy inny kraj, który pragnie zapewnić sobie niezależność i przyczynę, powinien lękać się jak ognia udziału w podobnych intrygach. Przede wszystkim zacząć odceniać do nowo Święte Przymierze, Włosi powinni zwrócić uwagę na jedną okoliczność: rząd włoski nie może przyjmować żadnych zobowiązań w tej dziedzinie nie zasięgając opinii parlamentu.

Co więcej, gdyby rząd chrześcijańsko-demokratyczny kierowany był przez ludzi uczciwych, powinien by się on zwrócić do całego kraju, abo-wiem wszyscy pamiętają, że de Gasperi w czasie kampanii przedwyborczej 18 kwietnia przysięgał na wszystkich skrzyżowaniach ulic, iż nigdy nie doprowadzi Włoch do udziału w jakikolwiek bloku.
 Niestety, jeszcze prawdopodobnie nie skończyły się czasy, gdy Włosi dowidywali się z dzienników, iż kraj ich przystąpił do „paktu antykominternowskiego”, lub przyłączył się do jakiegokolwiek innej ośi lub trójki. Wszyscy jednak pamiętają, jakie były skutki polityki tego rodzaju.

Polskie zapalki jadą do Pakistanu

Państwowy Monopol Zapalczany rozpoczął w roku 1948 starania o pozyskanie rynków zagranicznych dla zbytu zapalek polskich. Pod koniec roku zawarto kilka transakcji eksportowych, m. in. ze Szwajcarią, Anglią i Pakistanem. Póza tym duże zainteresowanie polskimi zapalkami przejawiają: Izrael, Turcja, Egipt, Holandia, Belgia, Irak, Indonezja oraz w. m. Triest.
 Ze Szwajcarią zawarto umowę na dostawę 2.000 skrzyń zapalek, a w grudniu ub. r. odszedł pierwszy transport. Zapalki nasze na rynku szwajcarskim spotkały się z przychylną oceną odbiorców i prasy szwajcarskiej.
 Anglia zamówiła 1.760 skrzyń zapalek, których dostawa nastąpi w lutym br. Do Pakistanu zamówiono 2.650 skrzyń. Będą one wysłane w najbliższych tygodniach. Na rok 1949 Monopol Zapalczany zaplanował eksport 10 tysięcy skrzyń zapalek. Na trzy czwarte tej ilości posiada już zamówienia.

CHURCHILL: Ciężko mi to powiedzieć, ale niestety, w obecnej chwili nie widzę siły która by zapobiegła upadkowi Stalingradu.
 MOŁOTOW: Panie premierze, jest taka siła — zwie się Związek Radziecki. Związek Radziecki i jego armia nie oddadzą tego miasta wrogiowi.
 Oto fragment scenariusza filmowego Mikołaja Wirty, przedstawiający, na podstawie autentycznych materiałów, przebieg obrad, które toczyły się w Moskwie w przeddzień wielkiej ofensywy radzieckiej pod Stalingradem. Były to rozstrzygające godziny w historii drugiej wojny światowej.
 Po nieudalym ataku na Moskwę w 1941 r. w którym po raz pierwszy na całej linii zawiódła hitlerowska koncepcja blitzkriegu — wojny błyskawicznej — Hitler podjął drugą, szaleńczą próbę zdobycia stolicy Zw. Radzieckiego, tym razem poprzez zdobycie Stalingradu i odcięcie europejskiej części ZSRR od zaplecza nadwielżańskiego i uralskiego.
 W tym samym czasie Roosevelt oświadczył jednemu z dziennikarzy: — Jest tylko jedna rzecz, dla której jestem za stary: nie mogę walczyć przemocą Churchill'a przez La Manche. Mogę powiedzieć tylko jedno: biała ludz-

nie odmawiał uruchomienia drugiego frontu w najbliższych dniach Stalingradu, twierdząc, iż nie ma takiej siły, która mogłaby odwrócić upadek bohaterskiego miasta oświadczył po zwycięstwie stalingradzkim: „Nie było rządu w historii ludzkości”, który by potrafił przetrwać tak dotkliwie i okrutnie ciosy, jak te, które Hitler zadał Rosji. Rosja jednak nie tylko przetrwała i otrzaskała się z kłeski, ale jak żadna inna potęga na świecie zdołała zadać śmiertelny cios niemieckiej machinie wojennej”.
 Dziś oczywiście ten cyniczny kondotier imperializmu wyrzekłby się tych słów.
 STALINGRAD ŻYJE
 Kiedy przed 6 laty Armia Radziecka wygrała ostatecznie decydującą bitwę drugiej wojny światowej i pomaszerowała dalej na Zachód, niósąc wyzwolenie narodom cierpiącym w jasznie okupacji hitlerowskiej, Stalingrad leżał w gruzach najstraszliwszego zniszczenia. Ale ledwo u-

BAWARIA ma hitlerowską policję

BERLIN (P). „Berliner Zeitung” donosi z Monachium, że korpus oficerski policji bawarskiej (amerykańska strefa okupacyjna) składa się przeważnie z oficerów byłej armii hitlerowskiej. Obecnie do policji bawarskiej należy 2 byłych pułkowników hitlerowskich, 14 podpułkowników, 29 majorów i 130 podporuczników. Ponadto do policji zwerbowano wielu byłych podoficerów.

ZWOLENNIKÓW Mosley'a zmuszono do płaczu

LONDYN (P). Na wiecu, zwołanym przez przywódcę faszystowskiego Mosley'a do ratusza dzielnicy Kensington w Londynie, przeciwnicy faszyzmu urządzili wrogą demonstrację. Na salę rzucono granaty z gazem łzawiącym. Ucierpiąco około 100 uczestników wiecu i musieli opuścić salę.

Milion osób kształci się w wyższych uczelniach ZSRR

MOSKWA. (obsł. wł.) Minister oświaty ZSRR Woźmiński, stwierdził na łamach „Prawdy”, że Związek Radziecki wprowadził w życie w najbliższym czasie, powszechny siedmioletni przymus nauczania.
 W ostatnich latach ponad 90 proc. dzieci, które ukończyły szkołę powszechną zapisało się do szkół siedmioletnich. Połowa zaś młodzieży, która ukończyła szkołę siedmioletnią, studiuje w dalszym ciągu na wyższych uczelniach. Liczba studentów, kształcących się na wyższych uczelniach, włączając w to 270.000 uczniów kursów korespondencyjnych — wynosi — jak podał minister Woźmiński — około milion.

Katolicy postępowi Włoch w sojuszu z partiami lewicowymi

RZYM (P). Ostatnio ukonstytuowało się w Rzymie nowe ugrupowanie polityczne pn. „Ruch zjednoczeniowy katolików postępowych”, w skład którego weszły dawne lewicowe grupy katolickie, jak: chrześcijańska partia społeczna, ruch chrześcijański w obronie pokoju, ruch niezależnych katolików itd.
 Utworzenie tej organizacji zostało zdecydowane na zebraniu we Florencji w grudniu ubiegłego roku, w którym wzięli udział najwybitniejsi działacze tych ugrupowań.
 Komitet Centralny Ruchu Zjednoczeniowego postępowych katolików wydał dnia 26 bm. manifest do narodu, zawierający program tej organizacji. Najważniejsze punkty programu przewidują: wolność sumienia, tolerancję i poszanowanie dla innych wyznań, sojusz z partiami lewicowymi, potępienie polityki sara-gatowców jako reakcyjnej i utożsamienie sprawy demokracji ze sprawą pokoju. Komitet Centralny postanowił również udzielić swego poparcia Generalnej Konfederacji Pracy.

Całkowita demoralizacja WOJSK amerykańskich w Niemczech

BERLIN (P). Agencja ADW donosi z Monachium, że niedawno wykryto tam wielką organizację przemytniczą, która przemycała towary niemieckie do Szwajcarii, Belgii, Francji i Włoch.
 General Clay przyznał, że ta — jak oświadczył — „organizacja międzynarodowa” — wywiozła z Niemiec zachodnich w ciągu jednego tylko roku cenne towary przemysłowe o łącznej wartości 200 milionów dolarów. W tym aparaty pomiarowe i fotograficzne oraz wyroby ze złota i srebra.
 Skandal przybrał takie rozmiary, że władze zmuszone były dokonać aresztowań. Aresztowano już około 200 osób. Są to wszyscy amerykańscy wojskowi lub urzędnicy cywilni oraz przesiedleńcy. Transport towarów niemieckich poprzez granice odbywał się na amerykańskich samochodach wojskowych.

Anglik do Araba:
— Strzelaj śmiało! Ja twa broń pokieruje.

BOGDAN BRZEZIŃSKI Nowy dyrektor

To obojętne, jaki był sektor,
Dość, że w sektorze — nowy dyrektor.
Nowy dyrektor, gdy przybył, zaraz
Spytał: — Gdzie tutaj u was jest garaż?
I do garażu z wielką ochotą
Po raz ostatni poszedł piechotą.
A w tym garażu — trzy samochody,
Przy samochodach — mechanik młody.
Mechanik właśnie dłużej przy „Fiacie”.
Dyrektor rzece: — Cześć! Jak się macie?
Ależ to graty, te stare „Fiaty”!
A to co za wóz? Ach, to „Bugatti”!
Stara maszyna, śmieszna pokraka!
Ja bym najchętniej chciał „Cadillaca”...
A tutaj, widzę, sama tandeta:
Dwa włoskie trupy i „Czewroleta”!
Skrzywił się na to młody mechanik,
Nie lubił bowiem megalomanii.
Odparł z przekąsem: — Szanowny panie,
Wszystkie trzy wozy są w świetnym stanie!
Pojąć nie mogę — wybaczyć proszę —
Po co pan wtyka swoje trzy grosze?
Dyrektor przytyk zrozumiał jasno,
Zatrząst się cały i gniewnie wrzasnął:
— Pan pewnie gazet wcale nie czytasz,
Skoro o takie rzeczy mnie pytasz!
Dlatego pilnie w szczególności wnikam,
Że dziś wskazana — auto-krytyka!..

Duchową podstawą komunizmu jest szczytny humanizm oświadcza biskup Birmingham

LONDYN (obsł. wł.). Nawołując członków Kościoła anglikańskiego do zakończenia antykomunistycznej propagandy i podżegania do wojny, biskup Birmingham oświadczył, co następuje:
 „Komunizm jest ruchem polityczno-społecznym, dążącym do zapewnienia
 Strajk w zakładach
Haviland trwa
 LONDYN (P). Strajk 1.700 pracowników zakładów lotniczych „De Haviland”, który rozpoczął się 10 dni temu, trwa w dalszym ciągu.
 Jak wiadomo, zakłady „De Haviland” produkują anglijskie samoloty pocigowe o napędzie odrzutowym typu „Vampire”.

pomyślności i dobrobytu szaremu człowiekowi. Chrześcijaństwo powinien być ruchem religijnym, posiadającym taki sam cel. Tymczasem jednak komunizm przeprowadza reformę rolną, a katolicy obszarnicy i kler popierają stary porządek.
 Duchową podstawą komunizmu — oświadczył dalej wspomniany biskup — jest szczytny humanizm. Przywódcy komunistyczni realizują program społeczny, który objął już połowę świata i zmierza do polepszenia trudnych warunków życia biedaków i uprzyśpieszenia dobrodziejstw oświaty dla jaknajszerszych mas”.
 Biskup Birmingham wyraził w końcu uznanie dla wielkich osiągnięć Le-nina.

Luty
2
Sroda

M. B. Gromn.
Uniemyślawa

Dzisiaj urodzeni dbają o swoją opinię i z szacunkiem odnoszą się do osób wyżej postawionych.

Co, gdzie i kiedy

- TEATRY** na dzień 2 lutego
- Teatr Miejski im. J. Słowackiego — godz. 15: „Sen nocy letniej”; godz. 19: „Trzy siostry”.
- Miejski Stary Teatr (duża sala), godz. 15: „Seans”; godz. 19: „Romans z wodewilii”; (mała sala), godz. 15.15 i 19.15: „Lekko-myślna siostra”.
- Teatr Rapsodyczny (Warszawska 9), godz. 19: „Eugeniusz Oniegin”.
- Teatr „Grotoska”, godz. 12 i 17: „Gęgozek”; godz. 19.30: „Bez winy winni”.
- Teatr Młodego Widza RITP — godz. 19.15: „Pan Geldhab”.

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA”
ul. św. Jana 6

Dzisiaj dwa przedstawienia o godz. 12 i 17 pięknej bajki dla dzieci o Kasi, Gąsce, Lisie i Jeżu pt.

„GĘGOREK”

ktoś zachwyca małych widzów, białych czynny udział w akcji. 165-K

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA”
ul. św. Jana 6

Dzisiaj, w środę, 2 lutego ostatni występ Łódzkiego Teatru Żydowskiego pod artystycznym kierownictwem i przy udziale Idy Kamińskiej. — Grana będzie sztuka A. N. Ostrowskiego pt. „BEZ WINY WINNI” 154-K

Filharmonia Krakowska

Dnia 4 lutego br. o godz. 19.15 na Koncertcie Symfonicznym w Filharmonii Krakowskiej wystąpią:

Dyrygent czeski — Oskar Parik
Solistka — Albert Katz (wieloncelista)

W programie: Suk: Uwertura Dramatyczna. Suk: Serepada na smyczkowe instrumenty. Novak: Wieczna Tesnota. Saint Saens: Koncert wieloncelowy. Franck: Zaklęty Myśliwy.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii ul. Zwierzyniecka 1. 169-K

TEATR MUZYCZNY T. P. 2. Lubiec 48

Dzisiaj codziennie operetka Frimmla „ROSE MARIE” z gościnnym występem Wojciecha Ruszkowskiego

Chór — Balet — Orkiestra
Początek o godz. 19-tej.

Przedprzedaż biletów w F-mie Felchowski, Rynek Główny 39, od godz. 10—13, oraz w kasie Teatru od godz. 17-tej. W niedzielę i święta w kasie teatru od godz. 10-tej do 14 i 16—19. W poniedziałki Teatr nieczynny.

KINA na dzień 2 lutego

Apollo: „Sępy” — godz. 18, 19, 20.

Gdańsk: „15 letni kapitan”, godz. 16, 18, 20.

Sztuka: „Niedzielnego serca”, — godz. 15.30, 17.45, 20.

Świt: „Cygański łobuz”, — godz. 16, 18, 20.

Ulecha: „Nikt nie wie”, — godz. 16, 18, 20.

Wanda: „Guramiszwili”, — godz. 16, 18, 20.

Warszawa: „Nikt nie wie”, — godz. 15.30, 17.30, 19.30.

Wolność: „Gasnący płomień”, — godz. 18, 19, 20.

Kino Aktualności w sali kina „Sztuka”. Najnowsza Polska Kronika Filmowa. Sierby Franciszka. Pieniczka. Hybryda Dick Ellington z orkiestra. Godz. 12, 13, 14.

Kino Oświatowe, ul. Garncarska 1, wyświetla codziennie program aktualności jak wyżej — godz. 16.15, 17.45, 19.30. Poranki w niedzielę o godz. 11.30.

WYSTAWY

Wystawa prac Piotra Michałowskiego — Muzeum Narodowe, Sukiennice, codziennie w godz. 10—14.

Wystawa dzieł i grafik w Palacu Sztuki oraz wystawa grupy „Kiąg”.

Wystawa rzeźb i sztuk artystycznych narodów słowiańskich w Muzeum Przem. Artyst., — Smoleńsk 9, codziennie od godz. 10—14.

Radio na dzień 2 lutego

Godz. 7.00: Wiadomości dziennika porannego; 12.20: Koncert solistów; 12.45: Audycja dla wsi; 15.15: Aktualia: „Narcizy mówią o reformie plac”; raportaż; 17.00: „Muzyka radziecka”; 18.00: „Dla każdego coś miłego”; 19.00: Felieton literacki; 20.00: Dziennik wieczorny; 20.45: Parafraz walców; 21.00: „Stara kopeć”, słuchowisko; 22.00: Muzyka fortepianowa — Debussy'ego i Ravela; 22.45: Gra George'a Boulanger (Kr.); 23.00: Ostatnie wiadomości.

Narcizy, zdobywajcie Odznakę Górską PZN w sezonie 1949

ZMP organizacją milionową

Młodzież wiejska nie może zostać poza nawiasem

W dniu dzisiejszym rozpoczęło obrady plenium Zarz. Wojewódzkiego ZMP. Na porządku dziennym posiedzenia znalazły się: referat sprawozdawczy o charakterze ogólnym oraz drugi, dotyczący zasadniczego zagadnienia, reorganizacji Związku Harcerstwa Polskiego.

Po jednogłośnie przyjęciu porządku dziennego przedstawiciel Zarz. Głównego omówił całą dotychczasową działalność ZMP, organizacji liczącej już pół miliona członków. Dotąd trwał okres wewnętrznej konsolidacji, rozwoju ideologicznego i wzrostu dyscypliny.

W chwili obecnej Związek ma przed sobą przede wszystkim zadanie umasowienia organizacji. Hasłem nacelnym, które będzie wprowadzone w życie, to „ZMP organizacją milionową”. Wiad, która do tej pory nie jest dostatecznie wciągnięta do pracy ideowej na odcinku młodzieżowym, stanie się w najbliższym czasie terenem wzmoczonej działalności. Praca ta będzie głównie miała charakter wychowawczy i oświatowy.

W drugiej części zebrania opracowano i przedyskutowano zagadnienie Harcerstwa Polskiego. Dotychczasowy kierunek działalności oparty był na teorii sprzecznej z założeniami marksizmu-leninizmu. Skauting był źródłem, mającym odizolować młodzież od życia społecznego.

Ostatnio podjęto próby oderwania harcerstwa od starych wzorów i przedstawienia na nowe tory, nie ma to jednak charakteru ujednostajniającej akcji.

Nowe Harcerstwo Polskie musi stać się masową, a nie elitarną organizacją, powszechną i dobrowolną, związaną ideologicznie z ZMP. (Z)

Autobusy-czytelnie

Na trasie Dębni — Dworzec wypożyczają się pasażerom dzienniki

Wsiadłem wczoraj do opasłego „Henschla”, autobusu, kursującego na trasie Dębni—Dworzec. Stał właśnie na placu dworcowym. Do odjazdu brakowało jeszcze cztery minuty. Ze zdziwieniem spostrzegłem obok kierowcy kilka najpopularniejszych dzienników. Nie brakło ani „Echa”, ani obu „Trybun”.

„We wszystkich autobusach linii Dębni—Dworzec wypożyczają się pasażerom bezpłatnie czasopisma i dzienniki. Obecnie stoimy, pasażerów prawie nie ma, więc w międzyczasie czytamy ciekawy artykuł o chirurgii.

Zamilkłem. Co prawda osobiście wolałbym, by kierowca przed udaniem się w drogę nie czytał artykułów o chirurgii. Kto wie, może się tak przejąć, że podczas jazdy zapragnie uczestniczyć przy takich operacjach, lub sam odgrywać rolę operowanego i jakąś umiejętną kraksą ułatwi sobie i pasażerom bliższy kontakt z salą operacyjną.

„Ale żart na bok. Kierowca jest jednym z wielu tysięcy ludzi, którzy dzisiaj nie tylko mogą pochłaniać wiedzę, ale też z ogromnym zapalem ją pochłaniają. Akcja upowszechnienia kultury wydaje owocne.

Przed wojną mawiano masom, że są ciemne, ale zarazem odbierano im możliwość nauki. Dzisiaj ułatwia się ją wszelkimi środkami, a chętnych są tysiące. Nic więc też dziwnego, że gdy przed wojną kierowcy samochodów czytali jeno, brukowo redagowany „Ekspres” dzisiaj czytają również czasopisma popularyzujące wiedzę. Dzisiaj rozbudzo no wśród mas pracujących nie tylko

Otwarcie mostu na Rabie

W dniu wczorajszym o godz. 11 przed południem dokonano otwarcia mostu kolejowego na Rabie koło Bochni.

Na uroczystość otwarcia przybyli przedstawiciele Dyrekcji Kolei Państwowej oraz delegaci Państwowego Przedsiębiorstwa Robót Budowlanych, które prowadziło budowę mostu.

Zasadnicze prace montażowe żelaznych przęseł ukończone zostały w ramach czynu przedkongresowego w dniu 15 grudnia ub. roku. Pozostały okres czasu zajęły prace związane z wyprostowaniem trasy kolejowej oraz z ułożeniem szyn.

W najbliższych dniach przez nowowybudowany żelazny most przejeżdżać będą pociągi bez stosowania specjalnych środków bezpieczeństwa, z normalną chyżością. (Z)

Koncerty przed seansem w kinach krakowskich

Od dwóch tygodni niemal we wszystkich kinach krakowskich przed każdym seansem nadaje się koncert muzyki z płyt. Jak pewno wielu ze stałych bywalców kin zdążyło zauważyć, utwory nadawane dobrane są bardzo starannie i połączone treściowo z filmem.

To zjawisko należy zapisać na dobro dbałości „FILMU POLSKIEGO” o smak publiczności kinowej.

Koncerty, które można nazwać „koncertami dobrego smaku”, są pomyslane w ten sposób, aby filmy produkcji radzieckiej poprzedzała muzyka radziecka, czeskiej — czeska, francuskiej — francuska. Również odpowiednio do rodzaju filmu dostosowywane są melodie. W nastrój komedii wprowadza nas muzyka popularna, dramatu — muzyka symfoniczna itp.

Ten sposób kształcenia smaku i podawania dobrej muzyki w kinach wydaje się być bardzo trafny. Z. W.

Karol Hay w Krakowie

Do Krakowa przybył wybitny artystyk węgierski Karol Hay, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Budapeszcie.

Karol Hay, przebywający w Polsce celem zorganizowania wystawy węgierskiej sztuki plastycznej, jest znanym działaczem robotniczym, jego ożywiona działalność polityczna spowodowała, że za rządów Horty'ego był kilkakrotnie aresztowany i skazany na pobyt w obozach pracy. Prof. Karol Hay wygłosił w Krakowie odczyt pt. „Realizm w sztuce węgierskiej”.

Krakowskie sylwetki

Zanikający zawód

Każdy z mieszkańców Krakowa i turyści, przybywający do naszego miasta, zwracają uwagę na charakterystyczne sylwetki ludzi w czerwonych czapkach z napisem „Stowarzyszenie Posługaczy” (Ekspress).

Kraków jest jedynym miastem w Polsce, gdzie można jeszcze zobaczyć te pozostałości dawnych czasów. Jest ich już zresztą niewiele, zaledwie sześciu na dwóch stanowiskach: na Rynku pod „Europą” i na dworcu.

Świat poszedł naprzód. Postępy techniki i nowoczesne uproszczenia życia w postaci telefonu, radia, rozgałęzionej sieci skrzynek pocztowych, stały się przyczyną tego, że nie korzystamy z usług dawniej niezbędnych posługaczy. Lekki chleb i lekkie zarobki tych ludzi należą do przeszłości.

A jednak, gdy obserwujemy jednego z nich, 70-letniego staruszka, pracującego pół wieku, uderza nas umiejętność przystosowania się jego do nowych warunków. Trudno wymagać, aby stary człowiek po siedemdziesięciu uczył się nowego zawodu. Ale i on w swoim zakresie znalazł sobie zajęcie, o wiele cięższe ale produktywniejsze od dawnego.

Widzimy go zawsze na dworcu. No, si paczki, walizy, jest ruchliwy i czynny bardziej od wielu młodych. I do życia i jego zmienionych, nowoczesnych warunków. (Z)

Najstarszy posługacz Gąsłorek Józef, Nr. 23, lat 78 — pracuje w swoim zawodzie pół wieku

W hołdzie bohaterom spod Leningradu

W ramach organizującego się Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w świetlicy Bursy Związku Inwalidów Wojennych RP odbyło się zebranie, poświęcone pamięci bohaterów Leningradu.

Referat p. t.: „Leningrad — miasto, które przeżyło 900 dni oblężenia” wygłosił mgr M. Zgórcecki, przedstawiając w obszernym szkicu historycznym przebieg walk o Leningrad na przestrzeni lat 1941 do 1944.

Prelegent podkreślił wyższość radzieckiego ustroju społecznego i państwowego nad innymi, rolę genialnego kierownictwa Armii Czerwonej oraz kolosalne znaczenie, jakie w walce z Niemcami posiadała artyleria radziecka.

Leningrad, który zdobył boją sławę miasta-bohatera, po wojnie okrył się chwałą heroicznej pracy pełnej zapału i twórczości.

SPORT

Trzeci dzień mistrzostw Polski juniorów

ZAKOPANE (tel. wł). W trzecim dniu młodzieżowych mistrzostw Polski juniorów rozegrano trzy dalsze konkurencje, a mianowicie: biegi płaskie dziewcząt grupy B na 5 km, chłopców grupy B na 8 km i chłopców grupy C na 12 km.

Trasy biegów nie były specjalnie trudne, ale bardzo uciążliwe z uwagi na padający bez przerwy śnieg przechodzący chwilami w zamok.

WYNIKI TECHNICZNE:

Bieg dziewcząt na 5 km: 1) Bąk Marta (HKN Zakop.) — 41,23, 2) Ciecińska Wanda (LKS Barania Wieś) — 41,25, 3) Rybicka Urszula (HKN Bielsko) — 44,48, 4) Reichel Jadwiga (SN Związkiwice) — 45,17,5, 5) Tajner Bernadeta (SL Watra Cieszyń) — 46,06.

CHŁOPCY GRUPA B — 8 KM

1) Karpiel Józef (SN PIT Zakop.) — 39,36, 2) Bafia Leszek (HKN Zakop.) — 42,39, 3) Stępka Władysław (SN Wisła Zakop.) — 45,08, 4) Forteck Janusz (HKN Zakop.) — 47,07, 5) Banas Jerzy (HKN Zakop.) — 47,16.

GRUPA C — 12 KM

1) Kowalski Aleksander (Wisła Zakop.) — 1,03,48, 2) Rubin Józef (Wisła), Zakopane — 1,03,59, 3) Dawidek Bronisław (SN PIT Zakop.) — 1,05,57, 4) Heczko Roman (SN Watra Cieszyń) — 1,06,44, 5) Kubin Roman (HKN Zakop.) — 1,07,01.

Pierwszy krakowianin Grochowski Julian z Cracovii przyszedł na 17 miejscu z czasem 1,09,14.

Tyranowski ukarany dwuletnią dyskwalifikacją

WARSZAWA. Na ostatnim posiedzeniu WGID PZPN ukarano zawodnika Krakowskiej Garbarni, Tyranowski, dwuletnią dyskwalifikacją za wysoce niesportowe zachowanie się w czasie podroży po meczu ZZK — Garbarnia w listopadzie ub. roku.

O mistrzostwo Krakowa w koszykówce

W dalszym ciągu rozgrywkach o mistrzostwo klasy A KOZPR w piłce koszykowej, odbędzie się dzisiaj następujące spotkanie: Olsza — PMS, AZS I b — Wisła I b, Krowodrza — Spółem i YMCA — Cracovia.

Z poszczególnych spotkań bardzo atrakcyjnie zapowiada się mecz YMCA — Cracovia, zwycięzca którego wzmocni wybitnie swoje szanse na zdobycie mistrzowskiego tytułu.

Początek zawodów o godz. 16, w sali WUKF przy ul. Manifestu Lipowego.

B i C klasa w tenisie stołowym

(65) Po ostatnich rozgrywkach w tenisie stołowym w klasie „B” prowadzi nadal Wawel przed Cracovią II. Obydwie drużyny w dotychczasowych rozgrywkach nie utraciły żadnego punktu i pomiędzy nimi rozegra się ostateczna walka o mistrzowski tytuł w tej grupie.

W zamieszczonej poniżej tabelce nie uwzględniamy spotkania Cracovii II z Krakusem II oraz spotkania Wawelu z Garbarnią II.

TABELA KLASY „B”

1. Wawel	12	42	89:9
2. Cracovia II	12	42	82:18
3. Nadwiślan	14	42	94:32
4. Zwierzyniecki	15	10	85:50
5. Dębnicki	14	8	80:86
6. Groble II	13	7	70:47
7. Bronowianka	14	6	55:71
8. Garbarnia II	13	6	50:67
9. Prądniczanka II	14	5	47:61
10. Krakus II	12	5	47:61
11. Tramwaj	15	5	56:70
12. Spółem II	14	4	61:65
13. Borek	24	1	11:265

* W klasie C zespołem, wykazującym najlepszą formę jest Gwardia, która znajduje się na czole tabeli bez straty punktu.

1. Gwardia	14	14	117:9
2. Legia	15	13	104:31
3. Łobzowianka	15	12	101:34
4. Paszowianka	15	12	97:38
5. Kabel	13	10	85:32
6. Wieliczanka	14	9	75:51
7. Krowodrza	13	7	68:49
8. Filmowiec	13	5	46:71
9. Toledo	24	4	42:174
10. GZKS (Wieliczka)	14	3	40:86
11. Nowy	15	3	38:97
12. Olsza	15	3	37:98
13. Grzegorzecki	12	1	14:94

Z rozgrywek wycofała się drużyna Toledo i wszystkie dalsze jej spotkania zaktualizowano jako walkower dla przeciwników.

Warszawa — Kraków

Ciekawe to spotkanie odbędzie się w środę, dnia 2 bm., w Halli Woj. Okrędku przy ul. Zwierzynieckiej 25, o godz. 16.30.

SPORT

Terminarz rozgrywek piłkarskich 1-ej i 2-giej ligi (wyciąg i zachować)

Poniżej podajemy terminarz spotkań pierwszej i drugiej ligi piłkarskiej wylosowany na ostatnim zebraniu WG i D PZPN-u (Gospodarze na pierwszym miejscu).

I. Liga

I RUNDA

20 marca: Cracovia — Lechia, Polonia W-wa — Warta, ZSK — AKS, Ruch — Polonia Bt. EKS — Wisła, Szombierki — Legia.

27 marca: Wisła — ZSK, Legia — EKS, Warta — Cracovia, AKS — Szombierki, Polonia Bt. — Polonia W-wa, Lechia — Ruch.

3 kwietnia: Cracovia — AKS, Polonia W-wa — Wisła, ZSK — Polonia Bt., Ruch — Legia, EKS — Warta, Szombierki — Lechia.

10 kwietnia: Wisła — Szombierki, Legia — ZSK, Warta — Ruch, AKS — EKS, Polonia Bt. — Cracovia, Lechia — Polonia W-wa.

17 i 18 kwietnia: Termin wolny (Święta Wielkanocne).

24 kwietnia: Cracovia — Ruch, Polonia W-wa — Szombierki, Warta — Lechia, AKS — Wisła, EKS — ZSK, Polonia Bt. — Legia.

1 maja: Termin wolny (Święto Sportu Robotniczego)

8 maja: RUMUNIA — POLSKA, 15 maja: Wisła — Polonia Bt., Legia — Cracovia, ZSK — Polonia W-wa, Ruch — EKS, Szombierki — Warta, Lechia — AKS.

22 maja: Wisła — Legia, Polonia W-wa — AKS, ZSK — Lechia, Ruch — Szombierki, EKS — Cracovia, Polonia Bt. — Warta.

29 maja: Cracovia — ZSK, Polonia W-wa — Ruch, Warta — Legia, AKS — Polonia Bt., Szombierki — EKS, Lechia — Wisła.

2 czerwca: (czwartek) Wisła — Cracovia, Legia — Polonia W-wa, ZSK — Warta, AKS — Ruch, EKS — Lechia, Polonia Bt. — Szombierki.

5 i 6 czerwca: Termin wolny (Zielone Święta)

12 czerwca: Cracovia — Polonia W-wa, Legia — Lechia, Warta — AKS, Ruch — Wisła, EKS — Polonia Bt., Szombierki — ZSK.

19 czerwca: POLSKA — DANIA.

26 czerwca: Termin zarezerwowany

dla spotkań z drużynami radzieckimi. W-wa — EKS, ZSK — Ruch, AKS — 3 lipca: Wisła — Warta, Polonia Legia, Szombierki — Cracovia, Lechia — Polonia Bt.

10 lipca: WĘGRY — POLSKA oraz POLSKA B — WĘGRY B.

Przerwa letnia. (Zakaz gry obowiązują wszystkie kluby w okresie od 4 lipca do 5 sierpnia).

II RUNDA

7 sierpnia: Cracovia — Warta, Polonia W-wa — Polonia Bt., ZSK — Wisła, Ruch — Lechia, EKS — Legia, Szombierki — AKS.

14 sierpnia: Wisła — EKS, Legia — Szombierki, Warta — Polonia W-wa, AKS — ZSK, Polonia Bt. — Ruch, Lechia — Cracovia.

21 sierpnia: Termin zarezerwowany dla Zw. Zaw.

28 sierpnia: Cracovia — Polonia Bt., Polonia W-wa — Lechia, ZSK — Legia, Ruch — Warta, EKS — AKS, Szombierki — Wisła.

4 września: Wisła — Polonia W-wa, Legia — Ruch, Warta — EKS, AKS — Cracovia, Polonia Bt. — ZSK, Lechia — Szombierki.

11 września: Termin zarezerwowany.

15 września (czwartek) Cracovia — Wisła, Polonia W-wa — Legia, Warta — ZSK, Ruch — AKS, Szombierki — Polonia Bt., Lechia — EKS.

18 września: Wisła — Lechia, Legia — Warta, ZSK — Cracovia, Ruch — Polonia W-wa, EKS — Szombierki, Polonia Bt. — AKS.

25 września: Cracovia — EKS, Legia — Wisła, Warta — Polonia Bt., AKS — Polonia W-wa, Szombierki — Ruch, Lechia — ZSK.

2 października: POLSKA — BUŁGARIA oraz BUŁGARIA B — POLSKA B.

9 października: Cracovia — Legia, Polonia W-wa — ZSK, Warta — Szombierki, AKS — Lechia, EKS — Ruch, Polonia Bt. — Wisła.

16 października: Wisła — AKS, Legia — Polonia Bt., ZSK — EKS, Ruch — Cracovia, Szombierki — Polonia W-wa, Lechia — Warta.

23 października: Wisła — Ruch, Polonia W-wa — Cracovia, ZSK — Szombierki, AKS — Warta, Polonia Bt. — EKS, Lechia — Legia.

28 października: CSR — POLSKA, 30 października: POLSKA B — CSR, 6 listopada: Cracovia — Szombierki, Legia — AKS, Warta — Wisła, Ruch — ZSK, EKS — Polonia W-wa, Polonia Bt. — Lechia.

Druga liga

Grupa północna

I RUNDA

20 marca: PTC—Pomorzanin, Ognisko—Widzew, Ostrovia—Lublinianka, Radomiak—Bzura.

27 marca: Pomorzanin—Ostrovia, Bzura—Ognisko, Lublinianka—Garbarnia, Widzew—Radomiak.

3 kwietnia: Ognisko—Lublinianka, Garbarnia—PTC, Ostrovia—Bzura, Radomiak—Pomorzanin.

10 kwietnia: PTC—Radomiak, Pomorzanin—Ognisko, Bzura—Garbarnia, Widzew—Ostrovia.

14 kwietnia: Lublinianka—Widzew, Garbarnia—Pomorzanin, Ostrovia—PTC, Radomiak—Ognisko.

15 maja: PTC—Lublinianka, Pomorzanin—Bzura, Ognisko—Ostrovia, Widzew—Garbarnia.

22 maja: Bzura—Widzew, Ognisko—PTC, Lublinianka—Pomorzanin, Garbarnia—Radomiak.

29 maja: Bzura—Lublinianka, Widzew—PTC, Garbarnia—Ognisko, Radomiak—Ostrovia.

12 czerwca: PTC—Bzura, Pomorzanin—Widzew, Lublinianka—Radomiak, Ostrovia—Garbarnia.

II RUNDA

7 sierpnia: Ognisko—Bzura, Garbarnia—Lublinianka, Ostrovia—Pomorzanin, Radomiak—Widzew.

14 sierpnia: Pomorzanin—PTC, Bzura—Radomiak, Lublinianka—Ostrovia, Widzew—Ognisko.

28 sierpnia: Ognisko—Radomiak, Garbarnia—Bzura, Ostrovia—Widzew, Radomiak—PTC.

4 września: PTC—Ostrovia, Pomorzanin—Radomiak, Bzura—Ostrovia, Lublinianka—Ognisko.

18 września: PTC—Ostrovia, Pomorzanin—Garbarnia, Ognisko—Radomiak, Widzew—Lublinianka.

25 września: Bzura—PTC, Widzew—Pomorzanin, Garbarnia—Ostrovia, Radomiak—Lublinianka.

9 października: PTC—Widzew, Ognisko—Garbarnia, Lublinianka—Bzura, Ostrovia—Radomiak.

16 października: PTC—Ognisko, Pomorzanin—Lublinianka, Widzew—Bzura, Radomiak—Garbarnia.

23 października: Bzura—Pomorzanin, Lublinianka—PTC, Garbarnia—Widzew, Ostrovia—Ognisko.

Grupa południowa

PIERWSZA RUNDA

20 marca: Baildon—Polonia Swid., Naprzód—Gwardia (Kielce), Rymer—Skra, Tarnovia—Chelmek.

27 marca: Chelmek—Naprzód, Polonia Swid.—Rymer, Skra—Polonia Przem., Gwardia—Tarnovia.

3 kwietnia: Naprzód—Skra, Polonia Przem.—Baildon, Rymer—Chelmek, Tarnovia—Polonia Swid.

10 kwietnia: Baildon—Tarnovia, Chelmek—Polonia Przem., Polonia Swid.—Naprzód, Gwardia—Rymer.

24 kwietnia: Polonia Przem.—Polonia Swid., Skra—Gwardia, Rymer—Baildon, Tarnovia—Naprzód.

15 maja: Baildon—Skra, Naprzód—Rymer, Polonia Swid.—Chelmek, Gwardia—Polonia Przem.

22 maja: Naprzód—Baildon, Chelmek—Gwardia, Polonia Przem.—Tarnovia, Skra—Polonia Swid.

29 maja: Chelmek—Skra, Polonia Przem.—Naprzód, Gwardia—Baildon, Tarnovia—Rymer.

12 czerwca: Baildon—Chelmek, Polonia Swid.—Gwardia, Skra—Tarnovia, Rymer—Polonia Przem.

DRUGA RUNDA

7 sierpnia: Chelmek—Tarnovia, Polonia Swid.—Baildon, Skra—Rymer, Gwardia—Naprzód.

14 sierpnia: Naprzód—Chelmek, Polonia Przem.—Skra, Rymer—Polonia Swid., Tarnovia—Gwardia.

28 sierpnia: Baildon—Polonia Przem., Chelmek—Rymer, Polonia Swid.—Tarnovia, Skra—Naprzód.

4 września: Naprzód—Polonia Sw., Polonia Przem.—Chelmek, Rymer—Gwardia, Tarnovia—Skra.

Przem.—Chelmek, Rymer—Gwardia, Tarnovia—Baildon.

18 września: Baildon—Rymer, Naprzód—Tarnovia, Polonia Sw.—Polonia Przem., Gwardia—Skra.

25 września: Chelmek—Polonia Sw., Polonia Przem.—Gwardia, Skra—Baildon, Rymer—Naprzód.

9 października: Baildon—Naprzód, Polonia Sw.—Skra, Gwardia—Chelmek, Tarnovia—Polonia Przem.

16 października: Baildon—Gwardia, Naprzód—Polonia Przem., Skra—Chelmek, Rymer—Tarnovia.

23 października: Chelmek—Baildon, Polonia Przem.—Rymer, Gwardia—Polonia Sw., Tarnovia—Skra.

26 państw zgłoszonych do „Pucharu Davis’a”

NOWY JORK. Dotychczas zgłosiło się do tegorocznych rozgrywek o „Puchar Davis’a” 26 państw. Termin zgłoszeń upływa z dniem 31 bm. Jako jedno z ostatnich, zgłosiło swój udział państwo Izrael.

Strefa północnoamerykańska obejmuje 4 państwa: Australia, Kanada, Kuba, Meksyk. W strefie europejskiej uczestniczyć będą: Austria, Belgia, Chile, Czechosłowacja, Dania, Francja, Anglia, Grecja, Węgry, Irlandia, Izrael, Włochy, Luksemburg, Monaco, Holandia, Norwegia, Portugalia, Południowa Afryka, Szwecja, Szwajcaria, Turcja i Jugosławia.

Obrońcą pucharu są, jak wiadomo, Stany Zjednoczone. Z wymienionych państw nie brały udziału w roku ubiegłym: Chile, Grecja, Izrael, Monaco i Południowa Afryka.

Football pod dachem

LENINGRAD (AR). W gmachu byłej Ujeżdźalni Michajłowskiej w Leningradzie otwarto stadion zimowy. Na obszarze 2 000 metrów kwadratowych zbudowano tory wyścigowe, boiska przeznaczone do skoków w dal i wwyż, korty do siatkówki i koszykówki, oraz boiska, na których trenują piłkarze.

W dniu otwarcia tego największego w kraju stadionu zimowego odbyło się wielkie święto sportowe. Odbyły się biegi na 100, 200, 400 i 2 000 metrów, skoki w dal i wwyż, zawody w pchnięciu kulą itd. Na zakończenie święta odbył się treningowy mecz piłki nożnej między drużynami mistrzów „Dynamo”.

Drugie zwycięstwo hokeistów kanadyjskich w Holandii

HAGA. Drugie spotkanie kanadyjskich hokeistów „Sudbury Wolves” w Hadze z zespołem holenderskim HYC (Haga) zakończyło się ponownym zwycięstwem Kanadyjczyków w stosunku 14:3 (2:0, 8:1, 4:2).

Dalsze zwycięstwa Blankers-Koen w Australii

SIDNEY. Holenderka Blankers Koen w ramach swojego tournée po Australii wzięła udział w drugich z kolei zawodach lekkoatletycznych w Wayville, wygrywając bieg na 100 y. w czasie 11,4 sek. (0,4 sek. gorzej od rekordu Australii) oraz 80 m ppi w czasie 12 sek.

To i owo ze sportu

MIEDZYOKRĘGOWY MECZ BOKSERSKI Kraków—Częstochowa zakontraktowany został na dzień 20 lutego w Częstochowie.

W NIEDEUGIM CZASIE dojdzie do połączenia Kieleckiego OZPN, częstochowskiego OZPN i Podokręgu Autonomicznego PZPN w Radomiu, w jeden Okręg z siedzibą w Kielcach.

20 LUTEGO rozegrane zostanie w Świętochłowicach rewanżowe spotkanie bokserskie pomiędzy ósemkami miejscowego Zryw i EKS Łódź. W ramach tego meczu dojdzie do rewanżowego pojedynku pomiędzy RODAKIEM i jego ostatnim pogromcą DEBISZEM.

ZKSM PĄFAWAG WROCLAW przeznaczył 250 bezpłatnych biletów dla przodowników pracy, na każdą

imprezę organizowaną przez ten klub. Prawdopodobnie i inne kluby pójdą w ślady Pąfawagu.

BUŁGARSKI ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ zaproponował rozegranie spotkania międzypaństwowego w Polsce w dniu 2 października. W tym samym dniu drugie reprezentacje obu tych państw grałyby w Sofii. PZPN propozycję Bułgarii zaakceptował. (z. o.)

Sportsmenka radziecka ustaliła nowy rekord światowy

MOSKWA. 30 stycznia na moskiewskim stadionie Centralnego Domu Armii Czerwonej rozpoczęły się zawody o mistrzostwo ZSRR w tyżwiarstwie. O tytuł mistrza ZSRR ubiega się 58 najlepszych tyżwiarzy. Zawody rozpoczęły się uroczystą paradą sportowców. — Mistrzowie ZSRR, Maria Isakowa i Genadi Piskunow podnieśli flagę.

W biegu na 500 metrów, szczególnie interesujący był bieg czwartej pary — mistrzyni świata M. Isakowej i mistrzyni ZSRR M. Antonowej. M. Isakowa wyprzedziła od razu dużą szybkością i znacznie wyprzedziła swą współzawodniczkę. Z. Cholszczewnikowa zajęła drugie po Isakowej miejsce, przybiegając w 0,1 sekundy po niej do mety.

Zacięta walka toczyła się podczas biegu na 3.000 m. Znamięty sukces odniosła Zoja Cholszczewnikowa, zasłużony mistrz sportu. Ustaliła ona nowy wszechzwiązkowy rekord — 5 minut 29,1 sekundy. Wynik Cholszczewnikowej bije o 0,5 sekundy rekord światowy, ustalony przez Norweżkę Milsen w 1937 roku.

Szwecja - Kanada 2:0 (1:0, 1:0, 0:0)

SZTOKHOLM. Rozegrane w Sztokholmie międzypaństwowe spotkanie hokejowe Szwecja—Kanada, zakończyło się niespodziewanym zwycięstwem Szwedów w stosunku 2:0 (1:0, 1:0, 0:0).

Trevoux i Lesurque (Francja) zwyciężają w raidzie do Monte Carlo

MONTE CARLO. Pierwszy po wojnie międzynarodowy raid do Monte Carlo zakończył się sukcesem automobilistów francuskich Trevoux i Lesurque’a, którzy na wozie marki „Hotchkiss” (3485 ccm) zajęli pierwsze miejsce przed kierowcami czeskosłowackimi Dobrym i Treybałem na „Bristolu” (1971 ccm). Zwycięzcy odbyli raid na trasie Lizbona—Monte Carlo. Francuzi byli zwycięzcami ostatniego raidu przed wojną w 1939 z.

OSTRZEGAMY przed nabyciem maszyn do liczenia marki „BRUNSVIG” Nr 111628 Spółecne Przedsiębiorstwo Budowlane Spółdz. z odp. udz. w Krakowie

SAMODZIELNYCH KSIĘGOWYCH poszukuje od zaraz RSW „Prasa” Kraków, Szpitalna 36/II p. 133

A. GACEK i SKA WYTWÓRNIA GALANTERII Z MAS PLASTYCZNYCH **»KREZOLIT«** Kraków, ul. Różana 5, tel. 540-04 168-K

Zakłady Kotłowo-Aparaturowe Przedsiębiorstwo Państwowe Dyrekcja: Kraków, ul. Kościuszki 11 **przyjmie** inżynierów, mechaników (kotlarzy) techników mechaników techników budowlanych kalkulatorów oraz wykwalifikowane maszynistów i stenotypistów Podania i życiorysy kierować do Wydziału Personalnego w/w Przedsiębiorstwa. 167-K

Nauka i wychowanie

MATURA MAŁA i DUŻA — przygotowują profesornie liceów, wpsiy ZARAZ. Krowoderska 14, godz. 17.30 — 19.30. 152-k

KURSY pisania na maszynach Polskiej YMCA — Kraków, Krowoderska 5. 614-g

Wolne posady

MECHANIKA-fachowca od maszyn do zycia specjalnych poszukują Krakowskie Zakłady Przemysłu Odzieżowego w Krakowie Sławkowskiego 12. Osobiste zgłoszenia w Wydz. Personalnym.

A. FISCHHAD KRAKÓW GRODELSKA 46 (TEL. 148-9)

Oglašzacie się w „Echu”

Uzupełniaj swą wiedzę! Uzupełniaj swą wiedzę! Czytaj i prenumeruj **FACHOWE CZASOPISMA RADZIECKIE:** z dziedzin: Socjalno-ekonomicznej — Społeczno-politycznej — Geografii i Geologii — Przyrody — Matematyki — Fizyki — Chemii — Techniki — Przemysłu — Budownictwa — Transportu — Łączności — Rolnictwa i Leśnej gospodarki — Gospodarki rybnej — Weterynarii — Medycyny — Biologii — Fiziologii **Prenumeratę** oraz zamówienia na pojedyncze egzemplarze **przyjmuje:** RSW „PRASA”, Wydział Kolportażu Oddział w Krakowie, ul. Szpitalna 36 **Wszelkie zamówienia, wpłaty i korespondencję dotyczącą pism radzieckich prosimy kierować na powyższy adres.** Katalogi na żądanie 45-X Katalogi na żądanie

30 LAT

POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

O górach, śniegu i nartach czyli o Polskim Związku Narciarskim

Jak mi tu pisać o śniegu, o górach, o nartach. Przecież na leżałoby każdemu z tych trzech słów poświęcić tak wiele miejsca i pisać z taką serdecznością i z takim umiłowaniem, że trudno byłoby to zmieścić w ramach tak krótkiego artykułiku.

Pisać zatem będę o zewnętrznym symbolu, a raczej o organizacji, która wiąże i góry i narty i śnieg — Polskim Związku Narciarskim.

Kiedy lat temu 30 mała grupka fanatyków zawiązała PZN, szczyty tatrzańskie rzadko kiedy jeszcze były przecinane liniami śladów narciarskich w puszystym śniegu. Jeszcze wtedy górale „cudowali się”, iż „panom kce się leżać zimą na wirchach”.

A przecież trzydzieści lat, to bardzo niewiele. To zaledwie jedno pokolenie. Dzisiaj zaś dzieci tych samych górali jeżdżą codziennie do szkoły na nartach. Narciarze przesiadli już być „panami”, choć zresztą nigdy nimi nie byli. Jest to niewątpliwie zasługa Polskiego Związku Narciarskiego.

Zasługą PZN jest nie tylko propagowanie narciarstwa i turystyki zimowej, lecz również

— i to nie małą zasługą — wychowanie szeregu wspaniałych ludzi. W innym artykule na tej samej stronie umieszczone są nazwiska wielkich narciarzy, którzy padli w walce o wolność.

I jeszcze jedno. Narciarstwo w Polsce jest niewątpliwie jedną z tych gałęzi sportu, która najbardziej i najszerzej rozwijała kontakty międzynarodowe. Leży przede mną lista mistrzów Polski w narciarstwie w latach 1920—1948. Czytam tam nazwiska polskie, czeskie, norweskie, fińskie, austriackie, jugosłowiańskie, szwedzkie. — Cóż za wspaniały dowód internationalistycznego rozumienia sportu.

Jak każdy jubileuszowy artykuł tak i ten, należy zakończyć życzeniami. Życzenia nasze są bardzo proste. Niech narciarstwo w Polsce stanie się udziałem najszerzych mas i niech PZN obchodząc w przyszłości jubileusz 50-lecia swego istnienia będzie mógł stwierdzić z dumą: Polski Związek Narciarski dobrze zasłużył się rozwojowi narciarstwa w Polsce i przez to dobrze zasłużył się Polsce Ludowej.

RYSZARD WOJNA

Słowo „narty“ po raz pierwszy w piśmiennictwie polskim

Po raz pierwszy w piśmiennictwie polskim słowo „narty“ zostało użyte przez Aleksandra Gwanina, Wiocha z Werony, w dziele pt. „Sarmatiae Europaeae descriptio“, wydanym u Wierzbicy w Krakowie w 1578 r. a tłumaczonym na język polski przez Marcina Paszkowskiego w roku 1611. W jednym z rozdziałów autor tak opisuje jazdę na nartach:

„dziwny bieg na nartach... Pleśszy zaś na nartach jako na wielu miejscach w Ruskich krajach ten się zwyczaj zachowuje. bardzo źredko po śniegu biegają. A te narty są drzewiane, przydługie, żelazem podłożone ze spodu, na dwa albo trzy łokcie wzdłuż, które na nogi (miasto trepek) włożymy, kosturkami się przedłużymy na końcach zastrzeżonej podpięrajają itp.

Z. Sikorski

Rozkosze narciarstwa

Trójka narciarzy w ostrym pędzie zjeżdża w dół po miękkim puszystym śniegu.

O popularyzację narciarstwa wśród młodzieży

Jednym z głównych punktów programu działalności Polskiego Związku Narciarskiego jest kwestia popularyzacji narciarstwa wśród młodzieży. Mocnym akcentem tego jest umieszczenie uroczystości jubileuszowych PZN w ramach mistrzostw Polski juniorów w Zakopanem w dniach od 29. I. — 2. II. 1949 r.

Akcję szerzenia narciarstwa wśród młodzieży zapoczątkowano już przed wojną, opierając ją o Związek Harcerstwa Polskiego. Pierwszy Harcerski Klub Narciarski powstał w Warszawie a następnie w Katowicach, Krakowie i Zakopanem. HKN Kraków posiadał sekcję w Białej, Żywcu, Nowym Targu i Nowym Sączu.

Tuż przed wojną cała niemal Polska pokryta była siecią HKN-ów, z których HKN Zakopane odgrywał dużą rolę w sporcie wycieczkowym, wydając takich zawodników, jak Marian Zajac, Szeliga, Stanisław Karpel i akademicki wicemistrz świata, Stefan Dziedzic.

Po wojnie powstała w Polsce nowa organizacja młodzieżowa, wykazująca bardzo dużą prężność w kierunku krzewienia narciarstwa, a mianowicie

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ.

Działalność ZMP trwa wprawdzie stosunkowo krótko, niemniej jednak już teraz widać rezultaty wysiłków

jego kierownictwa. Akcja obozowa, stałe szkolenie kadr instruktorskich, utworzenie dziś już bardzo poważnej kadry zawodniczej i wciąż wzrastająca sieć sekcji narciarskich ZMP, stanowią dowód racjonalności ich pracy.

W wyniku współpracy organizacji młodzieżowych z Polskim Związkiem Narciarskim, do tegorocznych mistrzostw Polski zgłoszono ponad 700 zawodników, gdy w roku ubiegłym startowało ich 500, a w roku 1939 niespełna 200.

Duży wpływ na rozwój narciarstwa wśród młodzieży będzie miała niewątpliwie nowa struktura polskiego sportu. Młodzież znajdzie oparcie w pionach, które posiadając odpowiednie środki materialne, stworzą jej jak najlepsze podstawy do dalszej pracy.

Polski Związek Narciarski ze swej strony starać się będzie o dostarczenie organizacjom młodzieżowym najlepszych instruktorów narciarskich; przez częste urządzanie zawodów młodzieżowych i wprowadzenie odznak za sprawność ze specjalnym uwzględnieniem norm dostępnych dla młodzieży, przyczyni się niewątpliwie do osiągnięcia najlepszych rezultatów na tym polu.

Inż. Daniel Gołogórski

Życzenia dla PZN ministra Skrzyszewskiego

Спорт не имеет границ, не имеет национальности, не имеет религии, не имеет пола, не имеет возраста.

*P. Z. N. Kierownikowi Zarządu PZN
pyszny miś, do naszego najlepszego wychowawcy młodzieży*

Marian Zajac

Na ich wzorach wyrosną nowe pokolenia...

W dniu jubileuszu 30-lecia istnienia PZPN należy wspomnieć tych sportowców i działaczy, do których należą najpiękniejsze karty historii polskiego narciarstwa.

Ludzi tych nie ma dzisiaj wśród nas, gdyż oddali swe życie w walce o wolność i lepszą przyszłość ludu, z którego wyrosli.

W latach międzywojennych nieśli chwałę imienia Polski po wszystkich szczytach i śnieżnych szlakach Europy by w momencie największej próby polskiego narodu stanąć w pierwszym szeregu walczących ze zleniawionym wrogiem hitlerowskim.

Nie znali leku śmierci, żaden trud nie był za duży, gdyż siły swoje czepiali z miłości do ojczyzny, ukochania gór i ludu, jak te góry wielkiego...

Dlatego też w dniu święta polskiego narciarstwa nie można pominąć milczeniem tych, którzy są najlepszym przykładem sportowców i obywateli.

Na ich wzorach wychowywać się będzie nasza młodzież, która zawsze zachowa w pamięć nazwiska:

CZECH BRONISŁAW — wielokrotny mistrz Polski zginął w Oświęcimiu;

MARUSARZÓWNA HELENA — wielokrotna mistrzyni Polski rozstrzelana przez Niemców w Tarnowie;

BERYCH WŁADYSŁAW — mistrz Polski w biegu na 18 i 50 km, zastrzelony przez Niemców w Zakopanem;

NOWACKI EDWARD — mistrz Polski na 18 km zginął w Oświęcimiu;

ZAJĄC MARIAN — mistrz Polski w kombinacji alpejskiej zginął śmiercią lotnika w Kanadzie odznaczony Krzyżem „Victoria Cross”;

BEDNARZÓWNA KAROLINA — mistrzyni Polski w slalomie zginęła.

Ludwik Jerzy Kern

ZJAZD

Nad nami niebo, pod nami śnieg,
śnieg nieci, a niebo się śmieje.
Eeech, deski szalone, haftujcie ścieg,
ślad, który wiatr zawieje.

Szusem ponieście poprzez stok,
wierne, szalone deski,
w dolinę, gdzie przez cały rok
światło ma cień niebieski.

Gdzie słońca inny trochę blask,
gdzie nieba mniej i śniegu,
ponieście deski na pełny gaz
i dajcie rozkosz biegu.

Niech wiatr zazdrości i niech ptak
zazdrości nam z obłoków,
gdy ujrzą naszej jazdy ślad
na czystej kanwie stoku.

Mgr LUBACZEWSKI MARIAN — działacz sportowy zastrzelony przez Niemców w Krzeszawicach.

Mjr LUBICZ-NYCZ LESZEK — działacz sportowy, zginął na froncie;

OPPENHEIM JÓZEF — wielki znawca i miłośnik Tatr zginął z rąk bandytów faszystowskich;

Mgr CHRISTOFF OTTO — zginął na froncie.

SKŁAD JAN — zginął śmiercią tragiczną;

Cześć ich sportowej chwały!
Cześć wszystkim sportowcom i działaczom, którzy zginęli za sprawę polskiego ludu!

J. B.

Odnaka górską PZN

Rok rocznie setki narciarzy, zrzeszonych w klubach i sekcjach narciarskich Polskiego Związku Narciarskiego ubiega się o Odnakę Górską PZN.

Odnaka ta ma na celu nie tylko propagandę i krzewienie turystyki górskiej w zimie, ale podnosi również walory fizyczne i sportowe narciarzy-turystów.

W bieżącym sezonie zimowym, po kilku miesiącach pracy, regulamin i zasady ubiegania się o Odnakę Górską PZN zostały zreorganizowane i przystosowane do wielkich mas narciarzy nowicjuszy, którzy teraz kończą różnorodne kursy narciarskie i pragną zdobyć Odnakę

Przyszły miś rz

Chcąc zostać mistrzem narciarskim, iść w ślady Bronka Czecha i Staszka Marusarza — trzeba już od najmłodszych lat uprawiać z zamiłowaniem sport narciarski.

Chłuba polskiego narciarstwa

Ostatni bieg...

Na tej panoramy gór i sylwetki zjeżdżającego narciarza widzimy czołowego narciarza polskiego, wielokrotnego mistrza Polski — Stanisława Marusarza.

Pierwsze dni najbardziej ponurego września polskiego, dni — w których odkryto prawdziwe karty i prawdziwe oblicza ludzi.

Mieszkałem w domu, gdzie mieściła się siedziba Polskiego Związku Narciarskiego, a bliskie stosunki koleżeńskie z pracownicami biura PZN powodowały, że kontaktowaliśmy się w tych dniach stale. Toteż co chwilę widziałem nowe twarze przemykających postaci — jedne pełne trwogi, inne junactwa, jedne ogarnięte paniką, drugie pełne spokoju i powagi. Zamieszanie i niepewność rosło.

...Po południu pierwszego września pojawił się przed PZN-em „Opcio” — niezapomniany Józio Oppenheim wiozący na swym nieśmiertelnym motocyklu uciekinierów z Zakopanego. Był pełen otuchy i zwiątpienia razem. Otuchy dalekosiężnej i bliskiego zwiątpienia. Do dziś jeszcze brzmi w mych uszach timbre jego głosu.

Wpadł i znikł na długich sześć lat, by wrócić po śmierć z rąk zaplaccanych zbirów.

Obok „Opcia” utkwił mi silnie w pamięci jeszcze jeden człowiek — Broniek Czech.

Po południu pierwszego września opuścił Zakopane z kilkoma towarzyszami. Spokojnie jechał otwartym samochodem, gdy nagle tuż za Nowym Targiem na pagórku koło kościoła św. Anny przecięła im drogę salwa niemieckiego karabinu maszynowego na szczęście nie celna. Los Bronka nie był jeszcze w tym dniu przesądzony.

Unikając siedzib ludzkich i szosa, szedł Broniek przez Turbacz, Zaryte, grzbietami pagórków beskidzkich okalających od wschodu dolinę Raby, przez Łysią i Ukleiną tam, gdzie wołał go obowiązek i serce.

Sp. Bronisław Czech

Opuściwszy samochód pod Nowym Targiem, około godziny piętej po południu dotarł do Krakowa już na drugi dzień rano o godzinie siódmej, czyli sto kilometrów wertepami i górami w dodatku nocą i o godzinie w czternaście godzin... Oto tempo, którego towarzysze jego wytrzymać nie mogli.

— Gdzie teraz? — zapytałem gdy przybył do Krakowa.

— Do Warszawy — padła spokojna odpowiedź.

— Z Warszawą nie ma połączenia — zauważyłem.

— Dojdę tam, jak tu doszedłem — i doszedł do Warszawy na czas...

To był najpiękniejszy ostatni bieg Bronka i jego najpiękniejsze zwycięstwo.

Nie chcę kreślić jego życiorysu, niech kto inny pisze suche daty, ale nie mogę powstrzymać się, by nie powiedzieć, że ze śmiercią Bronka, z śmiercią, która była udziałem najlepszego z nas, odszedł wzór człowiek i sportowca, antyteza niemal wszystkich naszych gwiazd sportowych.

Gdyby czołówka sportu polskiego składała się z ludzi jemu podobnych i w jego wzór wpatrzonych, darowaliśmy im nawet klęskę na forum międzynarodowym, byłby to bowiem prawdziwi sportowcy.

Choćby myśleć, że wtedy nie byłibyśmy świadkami klęsk, ale odnieśli byśmy nieprzerwane posma sukcesów, tak jak odnieśli je On...

B. MALACHOWSKI

Szus z przełęczy Karbu za dwa ciastka

Nie pamiętam już, kto mi tę historię opowiadał. Może nawet sam Mickenbrun. Wiem na pewno, że jest prawdziwa i zna ją wielu ludzi. Było to mniej więcej 25 lat temu. Mickenbrun był w tym czasie narciarskim mistrzem Polski. Pewnego razu będąc w towarzystwie kilku osób na przełęczy Karbu między Kościelcami spozierał w dół ku Czar-nemu Stawowi. Tym, którzy nie znają tej części Tatr, a takich chyba wśród naszych Czytelników jest niewielu, trudno będzie opisać, jak ciężki jest zjazd z przełęczy do Stawu

Dzieje naszego narciarstwa

Choć w kronikach znajdujemy wiadomości o narciarstwie w Polsce już w wieku XVI—XVII, to jednak prawdziwy jego rozwój rozpoczął się dopiero na początku naszego stulecia. Głównymi ośrodkami są Lwów i Zakopane.

We Lwowie pracują nad rozwojem narciarstwa dr Tadeusz Smoluchowski i J. Schnajder (1893—1914), później Z. Klemensiewicz, R. Kordys. W Zakopanem pionierami narciarstwa stają się Stanisław Barabas i Mariusz Zaruski.

Punktem zwrotnym w rozwoju narciarstwa jest rok 1907, kiedy powstaje Karpackie Tow. Narciarzy we Lwowie, a w Zakopanem Zakoplański Oddział Narciarzy, późniejsza Sekcja Narciarska PTT. Działalność tych a także (później) innych towarzystw narciarskich kieruje sport narciarski na drogę postępu, wnosi do niego umiejętności, tworzy literaturę.

W latach 1907—1914 istnieje jedynie narciarstwo turystyczne. Terenem są całe Karpaty, szczególnie Tatry. Powoli Lwów traci prymat pierwszego ośrodka narciarskiego na rzecz Zakopanego. Zaruski, Bara-

basz, Bednarski, Zdyb, to pierwsi narciarze zakopiańscy, zdobywcy wielu szczytów tatrzańskich w zimie, to założyciele SNPTT. Używano wówczas nart krótkich z wiązbami metalowymi oraz l kija. Najpierw jeżdżono szkołą alpejską (Zdarskiego), która jest przystosowana do jazdy wysokogórskiej. Dopiero w sezonie 1911—1912 przyjęła się szkoła norweska zwracająca się w kierunku sportowo-zawodniczym. Od tego też czasu organizuje się zawody narciarskie, głównie biegi w terenie górskim i dolinym. Udział biorą seniorzy, juniorzy i panie. W 1912 r. zorganizowano nawet slalom.

Lata wojny 1914—1919 są latami застоju w narciarstwie. Przez ten czas poziom techniki narciarskiej za granicą podniósł się niesłychanie. Członkowie SNPTT w Zakopanem propagują po wojnie nową szkołę (Ritterschild, Ziętkiewicz, bracia Scheele), która staje się podstawą obecnej techniki narciarskiej i prowadzi narciarstwo w kierunku wybitnie sportowo-zawodniczym. SNPTT staje na pierwszym miejscu w rzędzie towarzystw narciarskich.

Do głosu dochodzi także Kraków (SN, AZS, TTN). Nie zaniedbuje się także turystyki, buduje się schroniska, które są obecnie czynne także i w zimie. W r. 1919

POWSTAJE POLSKI ZWIĄZEK NARCIARSKI, do którego weszły: KTN — Lwów, SNPTT — Zakopane, TTN — Kraków, SN AZS — Kraków i Wintersportklub — Bielsko. Pierwszym prezesem był dr M. Świerż z SN PTT — Zakopane, siedzibą był Kraków, następnie Warszawa.

Pierwsze zawody o mistrzostwo Polski rozegrane zostały w r. 1920 w Zakopanem, w większości zwyciężyli narciarze zakopiańscy. Supremacja Zakopanego w tym sporcie, która rozpoczęła się w r. 1929, trwa po dziś dzień, usuwana częściowo tylko w czasie pobytu w Polsce ekip zagranicznych i to w kombinacji norweskiej przez przedstawiciela Północy, w zjazdach przez przedstawicieli alpejskich.

W r. 1929 odbyły się w Polsce pierwsze zawody FIS w Zakopanem. W tym też czasie daje się zauważyć wielki wzrost akcji i znaczenie PZN w Polsce. Prowadzi on akcje: wyszkoleniową, krzewicielską, zreszenlową, turystyczną i sportową. W r. 1939 obejmuje on 250 klubów z blisko 25 tysiącami narciarzy. Zakopane pozostaje nadal bezwzględnie pierwszym ośrodkiem narciarskim w Polsce, predysponowane do tego swym górnym położeniem, długotrwałą szatą śnieżną i mnogością materiału zawodniczego. Narciarzom zakoplańskim nikt, oprócz gości zagranicznych nie wydarł prymatu, a Br. Czech, St. Marusarz, M. Orlewicz i M. Wnuk uczynili narciarstwo polskie sławnym i za granicą.

Na terenie Zakopanego powstaje szereg poważnych klubów, które oprócz starej SNPTT pracują nad rozwojem narciarstwa tak sportowego, jak i turystycznego. Tworzą się: Oddział narc. „Sokół”, TS „Wisła”, HKN, I Narc. Klub Zjazdowy.

Wojna 1939—1944
NISZCZY CAŁY WIELOLETNI DOROBK NARCIARSKI W POLSCE.

Wielu narciarzy uchodzi za granicę, wielu bierze udział w pracy podziemnej, a duża część z nich (np. Br. Czech i Marusarzówna) ginie w więzieniach i obozach niemieckich.

Sprzęt został przez okupanta zniszczony względnie zajęty. Jednak siły żywotne i atrakcyjność tego sportu porwała znów do pracy jego zwolenników i już w pierwszym roku po wojnie budzi się do życia PZN, organizują się z powrotem kluby, powracają narciarze zawodnicy z zagranicy, jak St. Marusarz, Jan Kula, Daniel Krzeptowski, następując znów popularyzacja i umasowienie narciarstwa, które dorównuje przedwojnemu.

J Ozorek

Ballada podwórzowa o narciarzu Wróblewskim

Zył sobie narciarz kiedys w Krakowie, co się nazywał Wróblewski. Owże Wróblewski, moi panowie, chodził codziennie na deski,

Chciał ów Wróblewski mistrzem być Polski i chciała mama Wróblewska, więc prezes Wojski codziennie w Wojskim Lasu go widział na deskach.

Zimą Wróblewski w domu nie siedział. Spytał kto: „Jest pan Wróblewski?” — Tyle się tylko zawsze dowiedział: „Wróblewski poszedł na deski!”

Wszystkie w sąsiedztwie plotły już panie, wróble śpiewały i pieski: „Gdzie jest Wróblewski? Ciupke pytanie! Wróblewski poszedł na deski!”

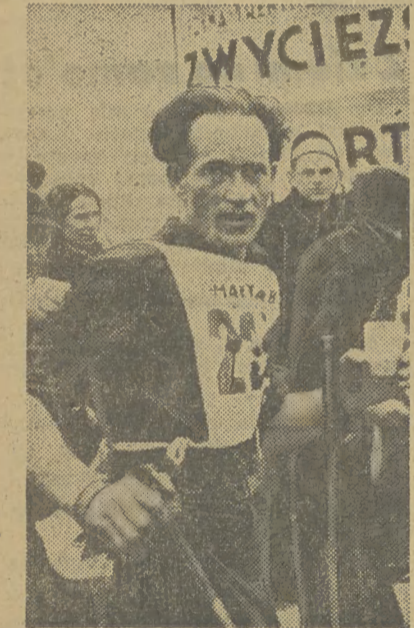
Raz się miał żenić nawet z dziewicą, już wdział frak z kwiatkiem niebieskim. — Nagle!... Nie powiem: śnieg upadł, czy co! — Dość, że on uciekł na deski.

Tak to minęło lat prawie cztery mistrzem nie został Wróblewski... Nie mógł na deskach zrobić kariery, choć co dzień chodził na deski.

W smutku się przeto pograżył szczerym i gorzkie ronił jął lezki... Aż raz ktoś rzekł mu: „Zostań bokserem! Zostań bokserem, Wróblewski!”

Zaczął Wróblewski ćwiczyć się w bokse przez rok wódl żywot dość pieski... Wreszcie treningów skończył już rok się — i już ma mecz mieć Wróblewski!

Już jest na ringu! Już pierwsze zwarcił. Już ryczą: „W brzuch go, Wróblewski!” — Lecz wiem w Wróblewskim znów odżył narciarz! — Został mistrzem, poszedł na deski!

Warunki śniegowe tego dnia były wyjątkowo dobre. Staw był oczywiście zamrożony i pokryty grubą warstwą śniegu. Ktoś z towarzyszy Mickenbruna zapytał się go:

— Ciekawym, kto by tu wypuścił szusa.

Mickenbrun popatrzył jeszcze raz na dół.

— Ja, odrzekł.

— No to załóżmy się, że nie ustoszcz na dole.

— Sto! O co zakład?

— Jeśli ustoisz, mogę ci postawić najwyżej dwa ciastka francuskie.

Trzeci ich towarzysz przeczał.

Mickenbrun naciągnął kaptur na głowę, przetarł narty, popatrzył się na dół i ruszył.

Stojącym u góry dech zapało w piersiach. Szybkość miał fantastyczną. Był już prawie na dole, gdy ci u góry słyszeli jeszcze furkot spodni. Ustali!

Był to niewątpliwie jeden z najwspanialszych i najbardziej ryzykownych szusów w Tatrach.

Dla ciekawości Czytelników dodajemy, że Mickenbrun mieszka od szeregu lat w Chamonix, gdzie prowadzi wespół z mistrzem świata Jamesem Allaisem, najlepszą szkołę we Francji.

W czasie okupacji, nie bacząc na to, że jest Żydem, dopomagał finansowo wielu zakopiańczykom, oraz przeprowadzał uciekinierów do Szwajcarii.

Wielu ludzi zawdzięcza mu bardzo dużo.

Kpt. sportowy PZN Franciszek Bujał

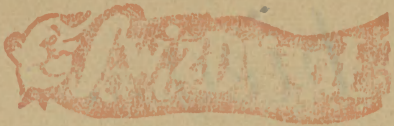
Franciszek Bujał — mistrz Polski w latach 1920—1921 obecny kpt. sportowy.

Badania nad śniegiem i lawinami w górach

Podobnie jak w okresie przedwojennym tak i teraz Komisja śniegowa i lawinowa Polskiego Związku Narciarskiego prowadzi w dalszym ciągu badania nad śniegiem i lawinami w polskich górach. Prace terenowe obejmują badania nad formami uśnieżenia, morfologią szaty śnieżnej, techniką i gęstością śniegu, nad gatunkami śniegu i rodzajami pokrywy śnieżnej, oraz nad lawinami w Tatrach i Sudetach.

Rozpoczęte prace będą nadal kontynuowane w szerszym jeszcze zakresie, a przygotowany już i ustalony program pracy na bieżący okres zimowy jest bardzo obszerny i przy-puszczać można, że wykonanie go przyniesie korzyść i pożytek nie tylko nauce polskiej, ale przede wszystkim szerokim rzeszom narciarzy, dla których prace Komisji będą źródłem nowych i ciekawych informacji, wskazówek i rad o śniegu oraz jego ruchach, pogodzie oraz o tych pracach Komisji, które mają na celu ochronę ruchu narciarsko-turystycznego

NAGROBEK
Od czterech lat
Szukał mieszkania —
Chciał znaleźć pokój
Schładny i czysty..

Wreszcie po czterech
latkach szukania
znalazł już pokój,
Lecz — wiekiści..

DR. CIAPUTEK

PODOBNE

— Wiesz, KanciarSKI oHarował mi
na imieniny żywe prosię..
— To do niego podobne.
— Co — widziałeś już to prosię?

JAK SIĘ POWODZI

— Jak się powodzi pańskim sy-
nom?
— Dziękuję, jeden ożenił się, ale
drugiemu powodzi się całkiem dobrze.

MODA, MODA...

Dwie panie rozmawiają:
— Okropnie niepraktyczne są te
długie suknie!
— Dlaczego?
— Kupujesz pończochy za 1500 zło-
tych, a możesz pokazać ich za niecałe
300..

WŁAŚNIE

— Dlaczego zerwałeś z Jadzią?
— Bo jej usta pachną czasem miko-
wną.
— No to co — mało kobiet pali?
— Tak — ale ona właśnie nigdy
nie pali..

PECH

— Popatrz tylko, jakiego ja mam
pecha.. Moja naręczona wygrała
wczoraj na loterii państwowej 250.000
złotych.
— To ma być pech?
— Pewnie! Tak marzyłem przecież
wczoraj o tym, aby ożenić się tylko z
miłości..

**W DOBIE TRUDNOŚCI
MIESZKANIOWYCH**

— To pan ciągle jeszcze bez miesz-
kania, panie Biurokracki?
— Ciągle.
— A gdzie pan sypia?
— W biurze.
— No, dobrze — a w nocy?

W CELI WIĘZIENNEJ

Dwóch aresztantów rozmawia:
— Za co pan siedzi?
— Za darmo!
— I opłaca się panu?..

Sztuka plastyczna od podstaw

Rozbłysły światła w oknach, za-
dudniły schody od różnych kroków
— pałac „Pod Baranami” ożył. —
Jakto — mógłby się ktoś spytać —
pałac? Tak — pałac ongiś magnacki,
zamieniony na Dom Kultury.

Zaraz od wejścia wita nas zapach
farb i lakierów, a ściany błyszczą
wspaniałą czystością. Wielkie pajaki
zarzą się światłem, posadzki lśnią.
Dziwnie czujemy się wchodząc w te
progi, to, co dawniej służyło pojed-
ynczym „wybranym” ludziom, sta-
ło się siedzibą instytucji kultural-
nych. Biblioteka OKZZ, Robotnicze
Tow. Miłośników Teatru, a w końcu
na drugim piętrze Ognisko Kultury
Plastycznej znalazło tu swoje
właściwe locum. Jeszcze w roku
1946 z jego inicjatywy zostały utwo-
rzone kursy rys. i malarstwa dla
młodzieży i dzieci, obejmujące
młodzież szkół średnich i podstawo-
wych, jednak z powodu braku po-
mieszczenia, urządzeń itp., liczba
słuchaczy tych kursów była zniko-
ma. Ognisko nie miało stałego miej-
sca, a ciągłe przenosiny (z ul. Lea
na Łobzowską, z Łobzowskiej na
Krowoderską) wpływały ujemnie na
poziom nauki. I wreszcie po tej tu-
lacze „dobiło do brzegu”, dostając
wspaniały lokal w pałacu „Pod Ba-
ranami”. Ten fakt jest najlepszym

sposób dojść do tego? Tylko przez
właściwe rozwiązanie zagadnienia,
kształcenia młodego narybku malar-
skiego, organizowanie wystaw, od-
czytów na temat plastyki, nie tylko
w dużych ośrodkach kulturalnych,
ale także we wsiach i miasteczkach
provincialnych. W tak szerokiach
ramach zorganizowana akcja wpły-
nęłaby na rozwój plastyki i spełni-
łaby zaszczytnie swoją rolę społecz-
ną przez rozbudzenie zmysłu estety-
cznego.

Na tę drogą wkroczyło także O-
gnisko Kultury Plastycznej, pod
kierownictwem dyr. W. Hadysa,
a ogromną pomocą będzie ku temu
wspaniały lokal. Dostęp na kursy
mają wszyscy, którzy odnaleźli
w sobie choćby iskrę zamilo-
wania do „plastycznego wypowia-
dania” swych uczuć. Nauką pokie-
rują świetni pedagodzy, artyści-ma-
larze: J. Muszkietowa, Orszulski,
Bednarski, M. Kosińska, Z. Leśniak,

— Może „moje” pójdzie pod ko-
niec roku na wystawę, marzy mło-
da malarka.
— Chciałabyś być sławną?
— O i jak jeszcze, ale to takie
nieosiągalne, dalekie, tyle trzeba u-
mieć.

Dzwonek, lekcja skończona. Mo-
del, poczciwy z długą charakterysty-
czną brodą staruszek przeciąga się.
Ciężko w tym wieku pozować cho-
ciażby siedząc. Ten najbardziej po-
dobny — gdzie? pokaza, a rzeczywi-
ście, udał się. Rozmowy cichną, pra-
ce nikną w teczkach.

Nie bój się, prawdziwi malarze
z pewnością też tak myśleli, a póź-
niej zyskali sławę Matejki, Cheł-
mońskiego, Boznańskiej, czy Duni-
kowskiego. Trzeba wierzyć we wła-
sne siły.
Zbliża się dzień..

Męczennice niehumanicznego obyczaju

W miejscowości San-Fo dziewięć
młodych kobiet popełniło niedawno
samobójstwo, zwiąawszy się jednym
sznurem i rzuciwszy się następnie z
m.z.u okalającego miasto do rzeki.
Zbirowa śmierć tych Chinek była
protestem przeciwko starodawnemu
obyczajowi, panującemu jeszcze w
provincji Fukien, który nakazuje
młodym żonom nie mającym potom-
stwa żyć samotnie, a w każdym razie
zdala od swych mężów. Tylko w naj-
ważniejszych święta bezdzietni małżo-
nkowie mogą się spotykać. Do takich
świąt zaliczyć należy np. siódmy
dzień, siódmego miesiąca, w którym
według starej chińskiej legendy, dwie
istoty przekraczają drogę mleczną,
aby się połączyć. Młode żony, któ-
rym nie wolno pozostawać wraz ze
swymi mężami, przebywają więc po-
zostałe dni w roku u swoich rodzi-
ców, nierzadko aż do śmierci. Dopie-
ro, gdy kobieta urodzi dziecko, wolno
jej powrócić do swego małżonka
i wspólnie z nim mieszkać. Już przed
sekkami lat barbarzyński ten zwyczaj
powodował nieraz nawet buntury osa-

motnionych kobiet. Wiele z nich za-
kladało nawet wspólny związek (coś
w rodzaju „klubu”), mieszkając ra-
zem. W czasach dzisiejszych zwy-
czaj ten spotykamy przede wszystkim
w najbardziej zacofanej prowincji
chińskiej Fukien i to tylko na wsi.

Filmy geograficzne w Związku Radzieckim

Nowa seria filmów geograficznych
wykonanych przez studio filmów
naukowo-technicznych, nosi nazwę
„Podróż po kraju ojczystym”.
Jeden z nowych filmów tej serii
„Biała plama lodowca Sagran”, wy-
konany został przez operatora filmo-
wego Zieniekina, uczestnika wysoko-
górskiej ekspedycji, badającej lodo-
wiec w górach Tian-Szań. Na filmie
widzimy trudną, przez nikogo dotąd
nie zbadaną drogę, którą eks-
pedycja szła do swego celu. Film
„Karaganda” pokazuje nowe cen-
trum przemysłowe Kazachstanu —
Karagandińskie Zagłębie Węglowe.

Murzyni w ZSRR

Mało ludzi wie, że w Związku Ra-
dzieckim przebywa dużo Murzynów,
tworząc nieraz większe skupiska.

Oczywiście chodzi-
tu o osoby, które
z racji przesłado-
wań rasowych,
głównie w Ame-
ryce, schroniły się
do Związku Ra-
dzieckiego. Głównie
są to intelektua-
liści, a przede
wszystkim akto-
rzy. Doskonale za-
aklimatyzowani w swej nowej oj-
czyźnie czują się oni dziś obywatelami
radzieckimi. Nawet obecnie, w
okresie zaostrzonej kontroli władz
amerykańskich, przybywają z USA
do ZSRR sporadycznie Murzyni,
którym udało się uciec dyskryminacji
rasowej. Związek Radziecki w o-
czach wszystkich ludzi, bez względu
na kolor skóry czy narodowość, jest
symbolem wolności.

Gwiazdy spadające szczątkami komet

Pośród licznych zjawisk niebie-
skich, rozgrywających się we wszech-
świecie, jedno z najefektowniejszych
stanowią bezspornie tak zwane
„gwiazdy spadające”, które przecina-
ją niebiosa w postaci wąskich świe-
tlnych smug. Zapalają się one nie-
oczekiwanie na krótko, przebiegając
szybko znaczący łuk na sklepieniu nie-
bieskim, by po ułamku sekundy, naj-
wyżej zaś 3—4 sekundach zgasać.

Czy jednak istotnie słuszna jest na-
zwa „gwiazd spadających”? Nauka
udowodniła, że są to w rzeczywistości
tylko drobne meteoryty, błąkające
się w ogromnych ilościach po prze-
strzeniach naszego układu planetar-
nego. Posłuszne siłę przyciągania
słońca obiegają je dookoła, a — o ile
napotkają na drodze swojej naszą
ziemię, przez którą są przyciągane,
lecą na nasz glob z łącie „kosmiczną”
prędkością kilkudziesięciu kilome-
trów w sekundzie, co powoduje za-
żarcie się ich na skutek tarcia, a dla
nas efektowne zjawisko gwiazd spa-
dających.

Z ziemi na samolot

Do przewozu i zabierania poczty
lotniczej w miejscowościach, pozba-
wionych lotnisk — służy specjalne
urządzenie. Jest to rodzaj kotwicy-
haka, wysuwanego na długiej linie
stalowej z kadłuba płatowca. Ów
hak posiada specjalny zaczep, który
zmniejsza do minimum szarpnięcia.

Przesyłkę przeznaczoną do zabrania
z ziemi na samolot
z liny gumowej, rozpiętej między
dwoma tyczkami (w odległości 7 m
od siebie).

Tego rodzaju próby zaczęto sto-
sować przed kilkunastu laty, ale
wówczas samoloty nie miały radio-
stacji pokładowej, ułatwiającej pi-
lotowi orientację.

W czasie wojny podchwytywano
w ten sposób z ziemi szybowce. Po
tym przyszła kolej na człowieka.
Udoskonalono liny i uprząc i dzi-
siaj można podchwytywać ludzi
niemal w najtrudniejszym terenie.

„Stara idiotko, zamierzasz zrobić głupstwo, które ci
bókiem wyjdzie. Jeżeli wyjdiesz za mąż za niejakiego Roberta
de Nettencourt, który jest akurat tak jak sam wicehrabia jak
ja, zdradzi cię zaraz po nocy poślubnej. Ma on przyjaciółkę,
której zanoszą resztki frykasów, podawanych u jego szwagra,
niejaką pannę Lulu. Jeżeli przez chwilę myślisz, że ożeni
się z tobą dla twoich pięknych oczu, jesteś głupsza niż sto-
łowa noga. Robert bierze cię tylko dla twej kabzy. Trochę
przykro to strawić, ale musisz się, stara babo, przyzwyczaić
do tej myśli. To przykład Boni de Castellane'a zawrócił mu
głową. Czy ty myślisz, że nie ma we Francji dosyć kobiet
inteligentnych, i ładnych, i subtelnych, żeby dać szczęście
takiemu człowiekowi, jak twój Robert? No, nie masz czego
żałować, wyrzekając go się: to jest nicpoń, alfons, zawsze
był na fartuszkach swej siostry, ładaczniczy, lub swego szwagra,
lichwiarza. Wierz mi, lepiej zrobisz, jak spałujesz manatki

(X)
i co prędzej wyjedziesz do Chicago, nie dopominając się
reszty.

Któs, co się lituje i w kim to wszystko budzi wstręt”.
Wisner przez chwilę siedział osłupiały z listem w ręku.
Wreszcie wypowiedział swoją myśl: „No, cóż za głupota!!
— Okropność — jęczała Diana.

— Ja tam uważam to za nadzwyczaj komiczne — rzekł
Jerzy. Ale Robert był trochę zdenerwowany: „Trzeba zapytać
Nelly, co ona o tym myśli, zdaje mi się...”

— Ja uważam to za bardzo francuskie, bardzo interesu-
jące, i poślę memu ojcu do jego kolekcji historycznych. Dar-
ling Robert, ktoś nam się kłania.

Głowy się obróciły. Robert, wyraźnie zafasowany, rzekł
bardzo głośno: „Ciekawa rzecz, kto może być...”. Jerzy się
nie zorientował: „To Sabranek, ze swoją przyjaciółką, Mar-
tą S., z Palais-Royal”.

Diana, zazwyczaj zaciękwiona, popatrzyła na aktorkę.
Ładna dziewczyna. Wisner frywolnie zawołał: „Ona musi
wcale dobrze wyglądać w łóżku... w pierwszym akcie!”.

V

Witek grał „Modlitwę” z „Toski” na skrzypcach. Miał dzie-
więć lat, ale nie oddano go do szkoły. Pani de Lérins wy-
starczała, a Diana była zdania, że nie trzeba posyłać go
do szkoły, gdzie uczyć dzieci nauki o rzeczach i matematyki,
zupełnie bezużytecznych dla artysty. Bo Witek będzie artystą.
To był chłopiec dosyć ładny, bardzo tusty, z czarnymi ocz-
mi matki i włosami blond. Policzki okrągłe, nieco miękkie,

rumieniec tylko przy kościach policzkowych, wyglądały jak-
by zrobione z porridge'u, który mu dawano rano. Pachniał
konfiturą z pomarańczy. Ubierano go przeważnie w bluzę
i majtki do kolan, z czarnego lub granatowego aksamitu, ka-
mizelką białą, atlasową. Van Dyck, mówiła pani de Nettencourt,
Włosy obcięte, jak na portrecie dzieci Edwarda.

Wychodził jeszcze codziennie z panią de Lérins, ale nie
szli już do parku Monceau, gdzie było za dużo nianiek i dzie-
ciaków. Naturalnie tajemnica ich spacerów pozostawała mię-
dzy panią de Lérins a Witekim. Wyprawy do wielkich ma-
gazynów, gdzie tyle jest do widzenia. Pani de Lérins przy-
mierzała kapelusze. Duże, małe, Toczki z fiolkami, pasterkki.
„Patrz, Witek, co teraz robią. Uważam to za zupełnie dzi-
wactwo. Człowiek pyta siebie, gdzie te lata dzisiejsze ma-
ją głowę...”

— W tym jest pan bardzo do twarzy, mówiła ekspedientka.
— Rzeczywiście. Ale nie, nie śmiałałabym wyjść w tym na
ulicę.

— Wie pani, można się przyzwyczaić. A gdy to napraw-
dę pasuje..

W owych czasach było nadzwyczajnie wygodne, że można
było kazać sobie przysłać wszystko, co się chciało, do domu
i zatrzymać, nie płacąc. Pani de Lérins kazała sobie przy-
słać niesłychaną moc rzeczy. Po tygodniu zwracała maga-
zynowi. Zrobiła sobie z tego sport i Witek, z początku tro-
chę zawstydzony, teraz też bawił się w wybieranie. „Proszę
pani, może by pan kazała sobie przysłać ten karabin?”

— Karabin? Zwarłowałeś?

C. d. n.